

PRED KONGRESOM

LE SE DOBRIH DESET DNI NAS LOČI OD VII. KONGRESA LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE, KI BO OD 23. DO 26. JANUARJA V BEOGRADU. NA TEM JUBILEJNEM KONGRESU, KI ČASOVNO SKORAJ SOVPADA Z 20-LETNICO USTANOVITVE PRVE JUGOSLOVANSKE MNOZICNE MLADINSKE ORGANIZACIJE — USA OJ-a, BODO PREDSTAVNIKI JUGOSLOVANSKE MLADINE POLAGALI RAČUN ZA DELO LJUDSKE MLADINE V ZADNJIH PETIH LETIH IN SPREJELI SMERNICE ZA SVOJE BODOČE DELO.

Mladina Jugoslavije, ki se je aktivno vključila v revolucijo in je s svojimi žrtvami prispevala k njeni dokončni zmagi, je prav tako našla svoje mesto tudi pri graditvi socialistične družbe v novi Jugoslaviji. Pri svojem delu se je vedno zavedala, da to delo ni in ne sme biti preprosto, shematično, ampak da se morajo metode dela prilagoditi okolju, v katerem mladinski aktivni in posamezni mladinci delujejo, da se mora njihovo delo prilagoditi specifičnim pogojem posamezne komune, gospodarske organizacije, ustanove ali šole, a da kljub temu mora biti usmerjeno v nenehno utrjevanje socialističnih odnosov v naši družbi. Zato bi vsakdo, ki bi hotel vsaj bežno preleteti vsa področja udejstvovanja jugoslovanske mladine in zjeti vsaj najvažnejše naloge današnje mlade generacije, moral napisati zelo obsežno poročilo in obširno analizirati uspehe, pa tudi morebitne neuspehe posameznih mladinskih aktivov in posameznih akcij. Tu ne mislim na konkretne delovne, temveč na družbenopolitične akcije, ki so prispevale k pravilnemu razumevanju vloge Jugoslavije v mednarodnem svetu, prav tako pa tudi pospeševale naš razvoj, ki dobiva prav sedaj svojo potrditev v novih zveznih in republiških ustavah. Toda to ni moj namen.

V pripravah za kongres bi na kratko želel le napisati nekaj misli o odnosu in sodelovanju med Ljudsko mladino in Zvezo študentov. Obe organizaciji veže dolgoletna revolucionarna tradicija in zasledovanje istih ciljev, ciljev ki jih postavlja Program Zveze komunistov Jugoslavije. Obe organizaciji sta politični in vzgojni organizaciji mladih ljudi.

Ljudska mladina združuje vso napredno mladino, ne glede na to ali ta deluje v podjetjih, v zadrugah, v šolah ali na katerem drugem področju. Njena naloga je, da pospešuje razvoj samoupravljanja, socialistično preobrazbo vasi, razvoj komunalnega sistema, reformo šolstva in predvsem, da vzgaja mlade ljudi, ki bodo znali s polno pozornostjo reševati vsa vprašanja socialistične graditve naše skupnosti.

Razlog za obstoj Zveze študentov je v zelo specifični in slični problematiki visokega šolstva, v revolucionarni tradiciji študentskega gibanja pri nas in v dolžnosti jugoslovanskih študentov, da ob zelo razvitem mednarodnem študentskem gibanju uveljavljajo tiste principe, namreč principe miru in aktivne koeksistence, za katere se bori socialistična Jugoslavija. Najvažnejše naloge Zveze študentov, ki so v bistvu le konkretizacija in specifikacija nalog Ljudske mladine, so vzgoja mladih intelektualcev, ki bodo znali uveljavljati napredne težnje in se boriti za nove socialistične družbene odnose ter bodo razumeli odnos med fizičnim in psihičnim delom ter pravilno vrednotili intelektualno delo, to pomeni, da ga ne bodo niti podcenjevali niti precenjevali. Zveza študentov se mora seveda še nadalje boriti za izpeljavo vsebinske reforme študija, tako da bo dajalo visoko šolstvo res take strokovnjake, kot jih naša družba potrebuje.

Po mojem mnenju najbolje karakterizira odnos med ljudsko mladino in Zvezo študentov novi predlog za spremembo statuta Ljudske mladine Jugoslavije, ki ga bodala komisija za spremembo in dopolnitve statuta CK LMK letošnjemu kongresu, ki pravi, da »predstavlja Zveza študentov Jugoslavije, ki kot samostojna organizacija dela na osnovi svojega statuta, v idejnem in političnem pogledu del Ljudske mladine Jugoslavije«.

S tem je povedano vse. Jugoslovanska mladina je bila in je še vedno v svojih stremljenjih in težnjah enotna. Njeni cilji so podani v programu Zveze komunistov Jugoslavije in nalogi Ljudske mladine in Zveze študentov je, da z neprestanim sodelovanjem usmerjata napore mlade generacije za doseg teh skupnih ciljev. Študentska organizacija ljubljanske univerze hoče in mora biti dostojna naslednica študentov — revolucionarjev, ki so se na naši univerzi borili za novo Jugoslavijo. Zato bomo delegati ljubljanskih študentov po svojih močeh prispevali k uspehu kongresa in v njegovih smernicah našli novo vzpodbudo za naše delo.

Janez Kocijancič

Spet se bomo za mesec dni poslovili od predavalnic, vendar mnogi ne tudi od knjig. Žrtvovati bodo morali počitnice na račun izpitov. Tem želimo, da ne bi imeli pokvarjenih počitnic, čeprav se bodo morda oddahnili šele takrat, ko se bodo ostali že vračali. Še beseda tistim kolegom, ki se bodo v tem času poslovili od nas, saj je zdaj tudi čas diplom: čestitamo! ... Vsem drugim pa, ki bodo odšli na svoje domove ali na smučišča ali kamorkoli drugam kot počitničarji, želimo veliko veselja in zabave. Želimo, da bi se naše smučine ne razšle, četudi se bodo morale marsikdaj križati. Želimo, da kljub času odkrijete toplino, ki je skrita v ljudeh ...!

Foto: Joco Žnidaršič

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO XIII.
Ljubljana,
16. januar 1963
Štev. 2

POSVETITI KLUBOM VSO POZORNOST

Konec decembra je bila v veliki predavalnici fakultete za elektrotehniko ustanovna skupščina Zveze pokrajinskih klubov pri univerzitetnem odboru ZSJ. Prisostvovalo ji je 120 delegatov 15 pokrajinskih klubov, ki delujejo v Ljubljani, kot gostje pa predstavniki nekaterih občin in okrajev ter univerzitetnega odbora. Izvolili so nov odbor, kateremu bo na čelu predsednik dosedanje komisije za pokrajinske klube pri UO Srečko Beričič. Le-ta je v uvodu imel referat o delu pokrajinskih klubov in njihove zveze; referat je dopolnila živahna diskusija. Skupščina je tudi sprejela blizu 30 sklepov za bodoče delo.

Referat je najprej navedel nekaj glavnih vzrokov in pomanjkljivosti, ki so onemogočali uspešnejše delo pokrajinskih klubov v preteklem študijskem letu. Le-ti so: kadrovske težave (dobre kadre pobežejo fakultete in prenekaer člani odborov klubov so neresni in brezbržni do prevzetih dolžnosti), materialne težave — klubi (kočevski, zeniški) ne dobijo, ali pa ne dobijo redno (mariborski, šmarnski) dotacij od okrajnih in občinskih ljudskih odborov —, pomanjkanje prostorov. Nadalje: nepovezanost občinskih klubov v celjskem okraju med seboj; neformiranje klubov v kranjskem okraju; izredna malomarnost in neresnost mnogih gospodarskih organizacij in ljudskih odborov glede povezave s pokrajinskimi klubi pri razdeljevanju stipendij, organiziranju praks, bodočih zaposlitev, kar je posledica pomanjkljive ali sploh nikakršne kadrovske in stipendijske politike itd.

Najprej bo treba rešiti te organizacijske probleme. Dosedanje delo komisije

za pokrajinske klube kot povezave z UO je bilo preozko.

Zveza ima namen omogočiti tesnejše sodelovanje med klubi, izmenjavo izkušenj in organizacijo skupnih akcij. Iz predstavnikov klubov je bil izvoljen odbor Zveze, ki bo delal v štirih komisijah: socialno-ekonomski, ideološko-politični, kulturno-družabni in športni. Naj navedemo nekaj smernic za delo teh komisij in ustreznih komisij v posameznih klubih, kot sta jih podala referat in diskusija.

Na socialno-ekonomskem področju naj se klubi borijo, da bodo štipenditorji v štipendijah videli investicije v kadre, ne pa milostne podpore, da bodo le-te podeljevali na podlagi vodene kadrovske politike, preko javnih razpisov, da bodo razpravljali o osnutku pravilnika za razdeljevanje štipendij, ki ga je izdelala socialno-ekonomska komisija pri UO. Naloga klubov je tudi, da dajejo mnenja o upravičenosti članov do štipendije, subvencije in bivanja v študentskem domu, za kar se morajo preko zveze povezati z ustreznimi organi. Glede kreditiranja je bila skupščina mnenja, da je le-ta brez odpisov nesprejemljiva in da tudi sicer ostane štipendija osnovno sredstvo za pridobivanje in stimulacijo kadrov.

Za idejnopolično delo so na skupščini poudarili potrebo po tesnejši povezavi z organizacijami LMS med dijaško, delavsko in kmečko mladino. Najprimernejše oblike so: razgovori s srednješolci o študiju, (morali bi biti že februarja ali marca), pomoč političnim šolam in delavskim univerzam, delovne akcije v domačih krajih, povezane s predavanji,

Prav vseč mi je, da je vse na en dan. Šel itak ne bom nikamor, do prihodnjega kulturnega dne pa bom že razmisllil, kam jo bom mahnil.

ekskurzijami in športnimi srečanji, vključev v počitniške aktivne LMS in poživitev njihovega dela. Na partizanskih pohodih naj se študentje seznanjajo z zgodovino in problematiko krajev, obenem pa posredujejo prebivalcem kulturne dosežke, obveščanje občinskih komitejev o prihodu aktivnih članov pokrajinskih klubov v službo itd. Še bistvenejša pa je morda idejna vzgoja samih študentov. Le-ti namreč prihajajo v službo v domači kraj čisto popolnoma nepoučeni o specifičnih problemih in celo brez vsakega pojma o družbenih procesih v našem gospodarstvu. Naloga klubov je, da prireajo ogledne podjetij razgovore in predavanja o aktualnih problemih iz domačih krajev, na katere naj povabijo politične delavce in strokovnjake in na ta način pomagajo premagovati večletno odtrganost od domačega kraja, ki večinoma postane tudi delovno mesto. Obenem pa je naloga klubov, da seznanjajo štipenditorje ter predstavnike občin in okrajev s študijsko problematiko in pridobitvami reformiranega študija, kar naj bi pripomoglo k boljšemu razumevanju položaja študentov.

Na kulturno-družabnem področju bodo klubi še nadalje gojili dosedanje uspešne oblike, kot so organiziranje kulturnih programov na partizanskih pohodih, kulturnih tednov in literarnih večerov, adamskih plesov v domačem kraju. Skrbeti pa bodo morali, da pri tem sodelujejo

študentje — člani pokrajinskih klubov in pokažejo lastno znanje in tvornost, da postanejo te prireditve specifične, ne pa da opravljajo klubi le menažersko dejavnost. Več pozornosti naj bi tudi posvetili kulturnim programom družabnih prireditev, ki jih prireajo v Ljubljani. Na skupščini so tudi dali pobudo, da bi v Ljubljani izvedli akademijo pokrajinskih klubov, kjer bi ti pokazali posebnost iz kulturnega življenja svojega pokrajinskega področja.

Poživiti bo treba tudi športno življenje, ki se ne sme omejevati le na tekmovalna in srečanja znotraj klubov, ampak naj se na njih spoznavajo športniki raznih klubov ter študentska, kmečka in delavska mladina.

Da bodo klubi in Zveza klubov lahko izpolnili vse svoje naloge, bo potrebna tesna povezava komisij z družbeno-političnimi organizacijami in organi po občinah ter okrajih, predvsem s SZDL in LMS, treba bo ustanavljati občinske sekcije in pritegniti čim več članov klubov v aktivno delo. Pri tem bodo morali odigrati pomembnejšo vlogo aktivni ZK, katerih pomen in vlogo so do sedaj — tako odbori klubov kakor tudi člani ZK — preveč podcenjevali. Delo na fakulteti ne sme biti za nikogar, sploh pa ne za člane ZK, vzrok, da ne bi vsaj malo pomagali pri važnih nalogah, ki čakajo pokrajinske klube.

Drago Demšar

TINE HRIBAR

KLER V SLOVENSKI DRUŽBI

Ker gornje mistično definiranje nima z resnično znatnostjo nobene zveze, bi si pojem kler ogledali v njegovi povezavi z zgodovinskimi dejstvi in današnjo družbeno stvarnostjo. Vzporedno z družbeno delitvijo dela se je vedno jasneje izražal tudi proces diferenciacije, med katerim se je izvrševanje religioznih funkcij izločilo iz družbe kot celote in se preneslo na posamezne osebe, ali na skupine ljudi. Tako je z najstrožjim religioznim značajem organizacije nastal najprej režim kast, katerega zgodovinsko nadaljevanje je pojav stanov, ki jih karakterizira pravnopostavljena urejenost pravic in dolžnosti njihovih pripadnikov. Za obe obliki je značilna razredna pogojevanost. Jože Gorčar je to izrazil v svoji Sociologiji takole: »Pod lupino kaste se vselej skriva razredno jedro.« (Str. 167).

Stanovska organizacija družbe ima prve osnove v suženjastniški družbi in se dokončno uveljavi v fevdalizmu, kar nam kaže prav proces formiranja neklih cerkvenih voditeljev v jarmalno še enakopravnih cerkvenih občinah drugega in tretjega stoletja, njihovo kristaliziranje v naslednjih stoletjih ter nazadnje hierarhična podoba duhovniškega stanu v srednjem veku, ki se v bistvu prav nič ne razlikuje od posvetne plemiške ureditve. Duhovniški stan je torej — prav tako kot drugi stanovi — nastal v eri fevdalizma in zato odraža vse njegove značilnosti. S tem pa še ni rečeno, da je tipičen ravno za fevdalno družbeno-ekonomsko formacijo. Kler je družbena plast, ki je ne moremo šteti za razred, ker njegovi pripadniki vsaj neposredno niso udeleženi prav v nobenem načinu družbe, produkcijskih odnosov. V katerikoli zgodovinski dani družbi jim je v duhu družbene delitve dela pripadala funkcija umskega dela. To je duhovniški stan rešilo, da v buržoazno-demokratskih revolucijah, ki so pometle z vsemi drugimi stanovskimi režimi zaradi njihove nezdružljivosti z dinamično kapitalističnimi družbenimi odnosi, ni propadel, ampak da se je ohranil v bistvu nespremenjen ter se učel v nove razmere. V sistemu kapitalizma ga moremo šteti med srednji sloj, ker njegovi pripadniki niso enotni niti po razrednem izvoru niti po svoji razredni pripadnosti.

Determinirati položaj klera v pogojih socializma, zaradi objektivnih ovir, še ne moremo, pač pa lahko proučimo njegov položaj, njegov značaj in določimo njegovo bistvo v prehodnem obdobju na poti k socializmu, ko je pokazal po eni strani silno mobilnost, po drugi pa svojo tradicionalno togost in zaprtost v svoj stanovski krog, kar navsezadnje dokazuje, da brez njega obstajati ne more. Svojo hegemonijo je ohranil samo na verskem področju in ga moremo šteti po družbeni pripadnosti k inteligenci s specifičnimi posebnostmi.

S pomočjo teh podatkov in z nekaterimi privzetimi bi zdaj že mogli, ne da bi se zanimali za družbeno-politično vlogo klera in za njegovo povezovanje z različnimi silami znotraj družbe (kar nas še čaka!), definirati pojem o kleru. KLER JE ZGODOVINSKO POGOJENA. S SPECIFIČNIMI ZNACILNOSTMI, HIERARHIČNO UREJENA TER NE GLEDE NA NARODNO IN RAZREDNO PRIPADNOST ORGANIZIRANA, TESNO POVEZANA SKUPINA LJUDI S HEGEMONISTIČNIMI TEŽNjami, S POMOČJO RELIGIJE IDEOLOŠKO DOMINIRATI NAD ZAVESTNO ZAOSTALIMI DELOVNIMI MNOŽICAMI TER Z NAME-NOM, KOVATI SI KAPITAL Z NJIHOVIM DELOM. Temu cilju služi del, predvsem višjega klera, zavestno, drugi pa mu, objektivno gledano, posredno ali neposredno pomaga, čeprav morda nezavestno in nehoti.

Cerke kot posebne ustanove rimskokatoliški teologi ne priznavajo, ampak se držijo rimskega katekizma, ki ga definira samo mimogrede ter celo z idealističnega aspekta nepopolno in samo v ozkem pomenu: »Ecclesia, id est hominum conventus in terris, qui Christo Domino ad dicti et consecrati sunt.« (Citirano po »Cerkvi« Franca Grivca, str. 24). Marksistična sociologija prišteva cerkev k nadstavbi družbe, in sicer v pravnopolitično področje nadstavbe. Ker bi bilo cerkev z vsemi njenimi organi, institucijami, pravili itd. prav težko natančno definirati, kakor n. pr. državo, tega tukaj niti ne bomo poskušali. Zadoštuje nam ugotovitev, da cerkev ni nekaj nadnaravnega, ampak je ravno tako zgodovinsko pogojena in spreminjajoča se.

O klerikalizmu je bilo v slovenski literaturi že veliko napisanega, a da bi kdo ta pojem konkretno in točno

opredelil, še nisem zasledil. Hrvaški publicist Natko No-dilo pa trdi v svojem članku Klerikalizam i liberalizam, da »osebito stoji klerikalizam u tome, ako kler, promašujući duhovnu vlasitu zadaću, hoće da u svetovnim deblijm posluma podvrgne civilno društvo svečeničkoj izravnoj izpovijedi, ili barem poslušno učini.« Takšne težnje je imel kler doslej še vedno in bi potemtakem obstajal klerikalizem že toliko časa, kolikor časa obstaja duhovništvo kot poseben stan.

Univerzitetni profesor dr. Janez Janžekovič piše v Novi poti iz leta 1956. takole: »Klerikalizem je zloraba vere v politične namene, je poskus, priti do politične veljave s pomočjo vere.« Na kratko povedano: klerikalizem je borba za oblast. Z zgornjo definicijo karakterizira važno lastnost klerikalizma, ni pa s svojima »je zloraba« in »je poskus« dosleden in se je v bistvu poslužil deskriptivnega načina.

Daleč sem od tega, da bi si upal sam postaviti popolnoma pravilno definicijo, vendar bi klerikalizem po svoje označil. Pozneje bomo videli, da ima prve korenine v prosvetljenem absolutizmu, doseže svoj višek v obdobju buržoaznih strank in pri nas propade z zlomom klerofašistične kontrarevolucije. Torej se prične razvijati v nedrih fevdalizma in je značilen za epoko kapitalizma. Za prebujajoča se ljudstva in narode, proti novim znanstvenim ugotovitvam in »prepratnim« ideologijam, je bil potreben nov političen sistem, ki bi tudi v kapitalizmu zagotavljal cerkvi in njenim zaveznikom politični monopol in s tem tudi družbeno-ekonomsko premoč. KLERIKALIZEM JE TOREJ Z DRUŽBENO-EKONOMSKO FORMACIJO KAPITALIZMA IN Z »ZLORABO VERE V POLITIČNE NAMENE« NOTRANJE TESNO POVEZAN POLITIČNI SISTEM NAZOROV IN PRAKTIČNE DEJAVNOSTI, KONVERGENTEN S KORISTMI CERKVE IN NJENIH ZAVEZNIKOV.

Končno naj še dodam, da je moj namen predvsem sintetizirati splošno znana zgodovinska dejstva in natančneje proučiti dialektično celoto »skupnega in različnega v preteklosti in sedanjosti« ter tako kritično presojati sodobne socialnopolitične pojave v naši družbeni stvarnosti.

STAŽ- IZGUBLJENO LETO

STAŽIST – NI NIČ.

NI ŠTUDENT, KER JE ZDRAVNIK.

JE DRŽAVLJAN FLRJ, VENDAR ZANJ USTAVA NE VELJA.

JE ZDRAVNIK, PA NE SME OPRAVLJATI SAMOSTOJNEGA ZDRAVNIŠKEGA DELA.

(SIGURNO JE ČLOVEK; A SE TUDI NA TO VČASIH POZABI.)

Kdo in kje je prvi predlagal staž, ne vem. Upam, da mu niso postavili spomenika, čeprav je imel zagotovo dober namen.

Tudi pri nas ga imamo — staž namreč. Ker smo ga imeli prej in ker ga imajo tudi drugod. (Baje tudi zato, ker je potreben. Imamo ga predelanega v člene v Uradnem listu FLRJ. Z dopolnitvami k spremembam, kot se za zakon spodobi. In študij medicine se podaljša.)

V tem letu izgubi stažist (vedno) status študenta. Po domače, izgubi štipendijo, pravico do bivanja v študentskem domu, do otroškega dodatka, do mesečne karte za avtobus itd.

Dobi pa diplomo in (včasih) plačo ter pravico, da si sam plača socialno zavarovanje in se podpiše z dr.

Znanja pridobi v tem letu (običajno) malo manj kot nič.

Ker je:

Program in načrt staža

— v bistvu zgrešen. Staž naj bi mladega zdravnika, polnega teorij in nasprotujočih si definicij, uvedel v praktično delo, ki ga bo kot zdravnik opravljal vsak dan. To pa je medvedja usluga, ker je staž na ta način bistveno pripomogel k temu, da v času študija študenta medicine zaposlijo z veliko teorije in malo prakse, češ, saj prakso si bo tako pridobil na stažu.

— vsebinsko zgrešen. Do neke mere je to res. Staž je predpisan enotno za vso državo, kljub različnim sistemom študija na posameznih medicinskih fakultetah in kljub zelo različnim zdravstvenim problemom v posameznih republikah. Program so sestavljali — bolj ali manj — »administrativna« zdravstvene službe in zato ni vključen s programi fakultet. Hkrati pa je program sestavljen po nesrečnem načelu, da je bolj vsakega malo, kot nečesa veliko. Tako je stažiste nemogoče vključiti v rutinsko delo v posameznih vejah medicine, ker so premalo časa na neki ustanovi. Rezultat je seveda očiten: staž je izgubil prvotni namen.

Kaj pravijo k temu drugi?

Klinična bolnica za porodništvo in ženske bolezni (prof. dr. F. Novak): Stažiste

je mogoče vključiti v resno rutinsko delo, vendar s pogojem, da bi staž ne bil tako kratek.

Bolnica za tuberkulozo, Sežana (S. Krotec): Zaradi izredno kratkega časa, ki je določen za staž na fiziologiji, stažistov ni mogoče vključiti v rutinsko delo.

Splošna bolnišnica Novo mesto (prim. dr. O. Bajc): Zdravnike stažiste vključujemo pri nas v resno rutinsko delo predvsem zaradi tega, ker primanjkuje bolnici rednih zdravnikov.

Splošna bolnica Gorica (dr. L. Rot): Stažiste ni mogoče vključiti v redno rutinsko delo.

Bolnica za duševne in živčne bolezni, Ljubljana-Polje (prof. dr. J. Kanoni): Glede na kratko dobo trajanja staža zdravnikov-stažistov ni mogoče vključiti v resno rutinsko delo.

Rešitev je enostavna. Ker bi pomenilo podaljševanje staža na posameznih vejah medicine podaljševanje že tako dolgega študija, je možnost samo ena: korenita sprememba predpisov o stažu.

Organizacija staža

bi bila taka, da bi stažista prisilili k čim večjemu postopanju. Brez dvoma so k takemu stanju pripomogle tudi napake v programu. Vendar to ni edini vzrok. Tudi tam, kjer bi se stažiste res dalo vključiti v delo in jih čim več naučiti, jih uporabljajo v glavnem za administrativne posle. Prav gotovo je zaželeno, da zna zdravnik tipkati, vendar bi se ga dalo tega naučiti v primernejšem času. Marsikje spozna stažist svojega predstojnika takrat, ko pride k njemu po potrdilo, da je staž opravil. Njegovo delo — če je delal — ni nihče nadzoroval, čeprav bi ga moral.

Le na redkih ustanovah je staž organiziran tako, kot bi moral biti.

Zato ni nič čudnega, če nihče v Sloveniji ne more točno povedati, koliko stažistov je po različnih zdravstvenih ustanovah. Končno to ni niti tako pomembno. Bolj žalostno je, da nihče ne ve (beri: ne ve vedeti), kako so v resnici opravljali tisto delo, ki bi ga po zakonu morali, in če so jim bolnice res nudile to, kar bi jim morale.

Plačevanje staža

— posebna oblika miloščine. Stažist nima nobenega zagotovila, da bo za svoje delo res plačan. 38. člen nove ustave za stažiste torej ne bo veljal.

Do sedaj so stažiste večinoma plačevali štipenditorji (seveda z obveznostmi, kot pri štipendijah), bolnice, kjer so staž opravljali, in svet za zdravstvo IRS. Vendar to ni bila njihova dolžnost, temveč dobra volja. Te pa je pri dinarju vedno manj.

Tako je število tistih, ki morajo z diplomom v žepu, doktorskim naslovom pred imenom in brez dohodkov živeti eno leto, čedalje več. Nihče ne ve točno, koliko. Maja 1962 jih je bilo menda okrog deset. Torej 15-20 odstotkov vseh diplomiranih na medicinski fakulteti v Ljubljani!

Bolj točni podatki so znani za Srbijo, kjer je bilo 1961. leta 333 (tristo trideset) volonterjev!

Kršenje ustave je kaznivo. Kdo je v tem primeru krivec in kdo bo sodnik? In kar je še bolj važno, kdo bo preprečil, da ne bo tako še v naprej?

Kaj pravijo bolnice, v katerih stažisti delajo?

Obeži za stažiste so namreč vse prej kot rožnate. Procent študentov, ki imajo štipendije, je vsako leto manjši, hkrati pa je čedalje več štipenditorjev, ki dajejo štipendijo za časa študija, vendar se branijo plačevati staž. Svet za zdravstvo pa plačuje staž le tistim, ki se bodo zaposlili v upravni zdravstveni službi.

Kaj pravijo bolnice, kjer stažisti delajo? Splošna bolnica Maribor (dr. Z. Slokan): Sprejemamo le stažiste, ki jih plačujejo drugi zdravstveni zavodi.

Mestna porodnišnica, Ljubljana (dr. I. Pavšič): V bodoče bomo sprejemali stažiste, če jih bo kdo drug plačeval.

Splošna bolnica Jesenice (dr. I. Hafner): Naša bolnica plačuje samo tiste stažiste, ki jih je tudi štipendiral.

Bolnica za duševne in živčne bolezni Ljubljana-Polje: Kakšni so dohodki zdravnikov-stažistov, kdo jih plača, nam ni znano. Ne moremo sprejeti nobenih obveznosti glede plačevanja staža.

Splošna bolnica Gorica: Sprejemamo lahko 5 stažistov, vendar ne v breme ustanove in jim tudi ne moremo zagotoviti stanovanja.

Splošna bolnica Brežice (prim. dr. V. Berglez): V bodoče bomo sprejemali dva ali največ tri stažiste in jih tudi honorirali.

Inštitut za tuberkulozo, Golnik (G. Zalar): Stažiste brez štipendij bi plačal v celoti naš zavod. Stažistom s štipendijo bi plačali plovico osebnega dohodka, drugo plovico pa naj bi kril štipenditor.

Klinična bolnica za porodništvo in ženske bolezni: Naša ustanova stažistov ne potrebuje in ugodi le njihovi želji, da bi se pri nas izpopolnili. Plača jih ustanova, ki jih je šolala.

Splošna bolnica Trbovlje (J. Koritnik): Stažiste smo do sedaj plačevali. Upravni odbor pa je sklenil, da imajo prednost tisti, ki imajo že sklenjeno delovno razmerje.

Očitno je torej, da bolnice, vsaj v večini primerov, stažistov ne bodo plačale, jim bo skoraj vseeno, kaj stažisti delajo. Če bi morale stažiste plačati, bi se brez dvoma potrudile, da bi jih vključile v čim bolj resno delo in imele tako z njimi čim manjšo izgubo. Kajti stažist je brez dvoma za bolnico breme. Če tega ne bo, bo že sedaj slabo organiziran staž v bodoče še slabši...

Rešitev

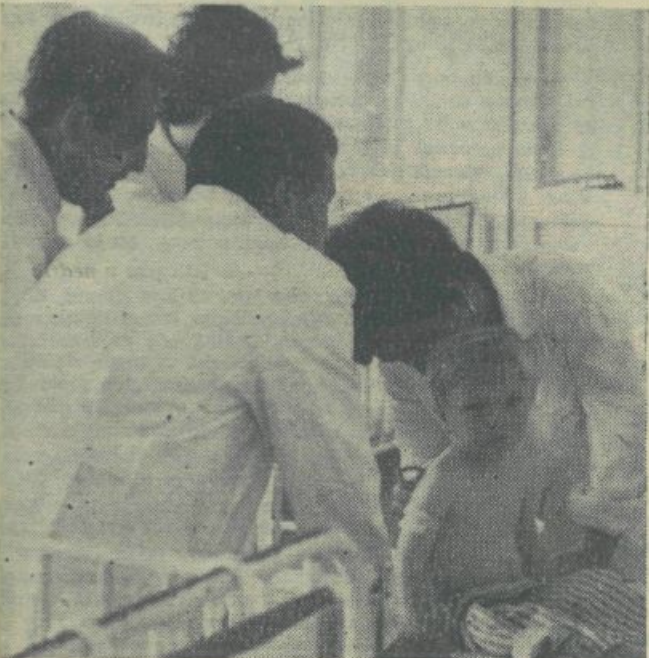
je treba najti. Zlasti plačevanje staža je problem, ki bi ga bilo treba rešiti včeraj in ne jutri.

Drugo pa je program. Ta se za generacije, ki so študirale po starem učnem načrtu, verjetno ne bo spremenil. Moral pa se bo spremeniti za generacije, ki študirajo po novem učnem načrtu.

Staž bo moral biti prilagojen (kolikor bo v sedanji obliki sploh potreben in se ne bo dal vključiti v redno obliko študija) učnemu načrtu študija na fakulteti in bo moral biti smiselno vključen v celotni sistem študija.

Z administrativnimi predpisi v zvezi s merilu tega ne bo mogoče uresničiti. Besedo bodo morale imeti republike, njihova zdravstvena služba in fakulteta.

Jože Lokar

Pregled mora biti opravljen temeljito in vestno, v skladu z zdravniško moralo. Tu sta zdravnik in stažist enaka. Povsod drugod pa se v marsičem razlikujeta — na škodo mlajšega.

Danes si bomo ogledali štiri pomembne oddelke filozofske fakultete: romanistiko, germanistiko, oddelek za slovanske jezike s književnostmi in oddelek za svetovno književnost in literarno teorijo. Študij jezikov privlači največ deklet, saj na navedenih oddelkih dobesedno gospodujejo. To nam kaže, da imajo dekleta za študij jezikov večje nagnjenje kot pa fantje.

FILOZOFSKA FAKULTETA

Študij jezikov

Romanistika

STUDIJ je stopenjski. Ko opraviš prvo stopnjo (dve leti), lahko greš kot predmetni učitelj poučevati na osemletko. Po drugi stopnji pa smeš na gimnazijo. Zahtevnost prve stopnje je tudi obvladovanje jezika, ki se ga nisi učil v srednji šoli (italijansčina). Letos je tako med romanisti kot med germanisti dosti govora o tem, da bi uvedli prevajalsko smer. Absolvent druge stopnje tako ne bi bil vezan zgolj na profesorski poklic, ampak bi kot prevajalec našel zaposlitev tudi izven šole: časopisi, založbe, radio, knjižnice.

PREDMETI: Moderni francoski jezik, moderni italijanski jezik (slovnica in konverzacija), zgodovina francoske književnosti, zgodovina italijanske književnosti (oboje s seminarjem), uvod v študij francoskega jezika (fonetika) in italijanske lingvistike. Kot vsi slušatelji filozofske fakultete vpisuješ še pedagogiko, izbrana poglavja iz psihologije, uvod v družbene vede in predvojaško vzgojo. Za tiste pa, ki nimajo klasične gimnazije in v srednji šoli niso imeli latinščine, je obvezno, da le-to vpisujejo vsaj prvo leto.

KOLOKVLIJ: V prvem semestru imaš obvezen usni in pismeni kolokvij iz nepravilnih francoskih glagolov.

VAJE: Na vajah je čutiti močno pomanjkanje avdiovizualnih pripomočkov (magnetofoni). Vsebinsko vaj: Branje in obnova tekstov, razlaganje neznanih besed, referati in podobno. Vaje so obvezne.

PRAKSA: Na lastne stroške enomesečna praksa na univerzi v Peruggii.

IZPITI: Pogoj za vpis v drugi letnik je 7 uspešno opravljenih izpitov — po 3 iz vsakega predmeta in izpit iz predvojaške vzgoje.

OBVEZNA LITERATURA: Premlevati jo moraš pri obeh predmetih, in to stara in moderna dela.

Slavistika

PREDMETI: Izmed slovenščine, ruščine in srbohrvaščine izbereš dva glavna predmeta, predmeta A in B. Predmeti: slovenski knjižni jezik, zgodovina slovenske književnosti, srbohrvaški knjižni jezik, zgodovina hrvatske in srbske književnosti, ruski knjižni jezik, zgodovina ruske književnosti in lektorati iz vseh treh jezikov. »Čistilci slavisti morajo vpisovati še lektorat iz nekega drugega slovanskega jezika (češčina, poljščina, slovanščina, makedonščina). Vsega skupaj: 36 ur predavanj z vajami vred.

LITERATURA: Skript je malo. Za študij pridejo v poštev zapiski in knjige. Na oddelku je na razpolago bogata knjižnica.

ZAPOSILITEV: Večina slavistov si poišče pedagoško zaposlitev. So pa tu še: knjižnice, novinarstvo, založbe, radio, prevajalstvo idr.

Svetovna književnost in literarna teorija

PREDMETI: Če vpisuješ svetovno književnost kot enopredmetno nedeljeno skupino, poslušas v prvem letniku naslednje predmete: zgodovina svetovne književnosti, literarna zgodovina, slovenski jezik, slovenska književnost, tuji jezik, književnost narodov FLRJ in uvod v primerjalno književnost.

IZPITI: Pogoj za vpis v drugi letnik: izpita iz uvoda v primerjalno književnost in iz slovenskega jezika (opisna slovnica).

NASVET: Kot je razvidno iz predmetov vseh študijskih skupin, ne bo odveč nasvet: prinesi iz srednje šole čim več znanja iz jezikov, ki se jih jeseni nameravaš lotiti na fakulteti.

PRIPOMBA: Filozofska fakulteta je po svojih študijskih skupinah sila razvejana, vendar so nekatere študijske discipline deležne pozornosti le redkih študentov.

Germanistika

STUDIJ. Prav tako kot na romanistiki.
PREDMETI: uvod v študij germanskih jezikov, književnost angleščine, književnost nemščine, gramatika (pri obeh jezikih), fonetika (pri obeh) in vsi štirje obvezni predmeti. Skupaj: 34 ur. Od tega 10 ur vaj tedensko. — Predavanja so v tujih jezikih in so obvezna. Lektor za angleščino — iz Cambridgea.

KOLOKVLIJ iz obeh modernih jezikov so usni in obvezni.

IZPITI: Za pogoj v drugi letnik 5 izpitov: oboje književnosti, oboje moderna jezika in uvod v študij germanskih jezikov, ki velja za najtežji izpit.

Kar se tiče vaj, prakse, literature, študendije, zaposlitve in obvezne literature pa velja skoraj isto, kot smo rekli za romanistiko.

Srednješolcem

O ŠTUDIJU TURIZMA NA FILOZOFSKI FAKULTETI

PRAKSA NEZAINTERESIRANA

Borut
Mencinger
Sergej
Koglot

V šolskem letu 1960/61 je bila na filozofski fakulteti ustanovljena študijska smer turizma v okviru oddelka za geografijo. Ustanovljena je bila zaradi stalnega poudarjanja ljudi, ki delajo v turizmu, po potrebah tako izsolanih kadrov. Diplomanti prve stopnje naj bi bili izsolani za vodnike v turističnih organizacijah, diplomanti druge in tretje stopnje pa naj bi postali strokovnjaki turizma, kajti to je področje, o katerem smo pri nas veliko diskutirali brez primerne teoretične znanja, manj pa realizirali v praksi. Čeprav se je javno govorilo o turističnem strokovnjaku, pa se je že prvo leto pokazalo, da praksa odklanja diplomante turistične smeri na FF. V prvi letnik se je namreč vpisalo 60 študentov, od teh pa je študij v prvi stopnji končalo približno 20 študentov. Od teh diplomantov so se zaposlili samo štirje. Objektivni ali subjektivni vzroki? Zaenkrat lahko samo ugotovimo, da praksa ni več (!) vztrajala na prvotnih zahtevah, da pa je fakulteta insistirala na tem, da kar v največji meri zagotovi in omogoči reden in kakovosten študij te smeri na oddelku za geografijo.

Ker večini diplomantov prve stopnje ni uspelo dobiti zaposlitve v turističnih organizacijah, so bili študentje »prisiljeni« nadaljevati študij na drugi stopnji, kljub specifičnosti študija na prvi stopnji, ki je pripravljala študente na turistično prakso. Zaradi izkušenj, ki jih ima fakulteta s prakso, je bil ukinjen »turizem« kot samostoj-

na smer in bil priključen k skupini zgodovine in zemljepisa (na prvi stopnji). Kljub tej povezavi pa diplomantom prve stopnje ni omogočen študij na drugi stopnji, če niso opravili izpitov iz pedagoških in metodičnih predmetov, ki se sicer predavajo na prvi stopnji na oddelku za geografijo in zgodovino.

Med gimnazijci vlada velik interes za študij turizma. Letos se je na primer vpisalo v prvi letnik kar 70 študentov. Na odgovornih turističnih forumih pa so najbrž še vedno mnenja, da jim diplomanti prve stopnje skupine geografija — zgodovina, turistična smer, niso najbolj potrebni. Ker je to očitno nesoglasje med dejanskimi potrebami in prakso, opozarjamo bodoče absolvente srednjih šol pa tudi ostale, ki se nameravajo vpisati na turistično smer na FF, da se že pred vpisom na univerzo začnejo zanimati za bodočo zaposlitev.

Mnenje prizadetih študentov omenjene skupine študija je, da je potrebno, da odgovorni forumi v turizmu in drugod še enkrat analizirajo stanje, kakršno je. Če bi se ugotovilo, da so turistični strokovnjaki res potrebni, naj se v bodoče ustanovi na FF samostojna katedra s specifičnimi predmeti. Tako bo študij turizma dobil svoj pravi smisel in tako bo odpravljen stihski izobraževanje turističnih delavcev, ki se doslej še vedno rekrutirajo z drugih šol.

ZDRUŽENJE ŠTUDENTOV PSIHOLOGIJE LANI IN LETOS

priredil svet III. letnika) in predavanja svobodne katedre. V okviru svobodne katedre so predavali predvsem strokovnjaki iz prakse. Teme so obsegale: lik psihologa, vloge psihologa na delovnem mestu in strokovno temo.

ZŠP je v lanskem letu prvič vzpostavilo kontakt z izrednimi slušatelji. Povezalo se je tudi s študenti psihologije na zagrebški in beograjski univerzi. Plod te povezave je bila udeležba ljubljanskih študentov psihologije na strokovnih referatih. Manifestacija je bila strokovnega in političnega značaja.

Manj uspehov je lani žela kulturna komisija. Napovedanega literarno-glasbenega večera ni bilo. Brucovanje je bilo boljše kot navadno, toda ne izvrstno. Sicer je bila to predvsem stvar sveta IV. letnika.

Predsednikovo poročilo na letni konferenci Zdrúženja je izzvenilo nekako takole: »Nekaj smo storili, ostalo pa bo še precej za prihodnje leto.«

Pa letos?

Nepričakovana uvedba obvezne strokovne prakse je lanske »heroje« pognala po vsej Sloveniji. Počasi so prihajali nazaj na fakulteto in konec oktobra so že pričeli poudarjati, kaj naj bi počeli. V začetku oktobra je predsedstvo združenja organiziralo sestanek s prvim letnikom. V načrtu je bila tudi konferenca združenja, toda do nje ni prišlo. Komisije so izdelale programe, toda delo je le počasi steklo. Samo ideološka komisija se je odločnejše vrgla na izpolnjevanje programa. Sveti letnikov so se formirali s polmesečno zamudo in kljub temu, da jih je plenum združenja seznanil z njihovim delom, niso pokazali večjih uspehov. Seveda je tudi nekaj izjem. Brez dvoma imajo letos manj dela, ker je bilo mnogo problemov rešenih ali vsaj obravnavanih že lani.

Velika naloga, ki stoji pred odborom združenja študentov psihologije, je organizacija prevajalske dejavnosti. K prevajanju in izdajanju tuje strokovne literature nameravajo študentje psihologije pritegniti tudi svoje poklicne kolege iz prakse. Formiral se je poseben organizacijski odbor, ki pa še vedno išče dobrih poti za realizacijo tega široko zastavljenega načrta.

Pokazalo se je, da bo tudi letos trud športne komisije pri odboru združenja zaman. Med študenti na oddelku za psihologijo je le malo zanimanja za šport. Izredno pa se je letos posrečila organizacija brucovanja, čeprav lepaki, ki so ga napovedovali, nikakor niso dali slutiti kaj takega. Vsak udeleženec se o njem samo pohvalno izraža. Študentom IV. letnika, ki so večino dela prevzeli nase, lahko samo čestitamo. Kadar se pokaže potreba, znajo zasukati rokave.

In če se za zaključek vprašamo, od kod uspehi, ki jih dosega združenje študentov psihologije, bomo dobili zopet preprost odgovor. Med študenti psihologije najdete veliko ljudi, ki znajo delati zastonj, ki nesebično in požrtvovalno delajo za skupne koristi. Nekateri jih zaničljivo imenujejo idealiste, medtem ko se sami popularno nazivajo materialisti. Vendar ne smemo pozabiti, da je za vsako novo nalogo, za realizacijo vsakega novega načrta potrebno nekaj osebnega navdušenja, ki je pravzaprav ta idealizem. Zlasti mora biti ta idealizem velik, če je potrebno začeti ustvarjati tako rekoč iz nič. Za uspehe se mora združenje študentov psihologije zahvaliti predvsem takim idealistom in ne oni drugi vrsti študentov, ki čisto po krivem prevzemajo popularno ime marksistov in leninistov. Ampak teh je tudi na oddelku za psihologijo precej.

K. D.

Problem pomanjkanja domače strokovne literature rešujejo študentje psihologije z izdajanjem zapiskov po predavanjih in s prevajanjem tuje literature. V letnem semestru 1961/62 je ZŠP izdalo že troje skript. Pričakovati je, da se bo letos izdajalska dejavnost poživila, ker so študentje dobili na uporabo ciklostil pri dekanatu filozofske fakultete.

Program ideološke komisije so izpolnjevali diskusijski večeri o raznih strokovnih temah (ki jih je z uspehom

ZDRUŽENI NARODI V MALEM

IVO
ŠTRAKL

Osmega decembra preteklega leta so odprli nove prostore republiškega centra mladinskih študentskih klubov OZN. Ti prostori so bili nujno potrebni, kajti center vključuje že več kot dvesto klubov in za tako široko dejavnost je potrebna več kot le ena pisarna in še ta je bila v skupni uporabi.

Tik pred razgovorom s predsednikom republiškega centra mladinsko študentskih klubov OZN tov. Jožetom Hartmanom, sem si ogledal v pisarni centra police, ki so polne domačih in tujih revij s področja vseh dejavnosti OZN. Tuje revije in časopisi so obiskovalcem in članom centra na razpolago v petih jezikih: angleškem, francoskem, nemškem, ruskem in italijanskem. Na razpolago je prijetna čitalnica, ki je odprta razen sobote popoldan in nedelje preko celega dne. Da ne boste napačno razumeli: poleg že omenjenih sem našel tudi druge, ki niso neposredno vezane z OZN, vendar pa inteligenta zanimajo. Našel sem celo izredno zanimive modne revije, pa čeprav imajo malo skupnega z OZN.

Obširen program dela

V razgovoru s predsednikom republiškega centra MSK OZN tov. Jožetom Hartmanom sem zasledil precej široko dejavnost in obširen plan centra za tekoče leto. Navezati stike z predstavniki filozofske, pravne, ekonomske in medicinske fakultete ter poiskati možnosti za sodelovanje. Tov. Hartman pravi: »Širimo avditorij s študenti, kajti nujno potrebno je, da se bodoči mladi inteligent spozna tudi na mednarodno problematiko, v mislih imam predvsem današnje dosežke v svetu na vseh področjih družbene dejavnosti. V načrtu imamo študij tujih jezikov, kajti kdor dela v organizaciji kot je naša oziroma če hoče inteligent prosperirati, mora obvladati tuj jezik, ki ga bo rabil v svojem delu. V načrtu imamo bilateralne izmenjave skupin študentov in obiske naših delegacij v okviru centra v tujini. Tudi niso izčrpane vse možnosti v bilateralnih stikih s tujimi študentskimi organizacijami. Vabimo tuje delegacije v Ljubljano in so skupni gostje odbora za mednarodno dejavnost UO ZSJ ljubljanske univerze. Študent je so nam v pomoč pri delu s klubi na terenu. Imamo več kot dvesto mladinskih klubov in za te potrebujemo tudi pred-

vatelje. Mednarodna dejavnost je taka, da je, če jo hočemo dobro poznati, potrebno potrošiti marsikatero prosto urico.

Enostransko gledanje na tehnično pomoč

Tudi tehnična pomoč je ena izmed dejavnosti republiškega centra MSK OZN. Tovariš Hartman meni, da se včasih gleda zelo enostransko na to. Prišlo je do tega, da so se študentje javili za strokovno delo v okviru ICO, FAO in Unesca v Afriki ali Aziji, ki bi ga začeli opravljati takoj po diplomi. Vendar ko so pričele priprave za to delo, je njihova volja popolnoma splahnela in je vse skupaj propadlo. Ti ljudje bi se morali že za časa študija posvetiti poleg rednega študija še študiju določenega predela zemlje, tako npr. medicini tropski medicini, obenem pa bi morali dodobra spoznati naše razmere. Menda je prav tu vzrok za izgubo volje posameznikov. Sicer pa so ljudje na centru vedno pripravljeni priskočiti na pomoč posamezniku, samo iniciativa mora priti s strani študenta. Može študentje niti ne vedo, kako velike možnosti za vsestranski študij imajo. Tu jim lahko pomaga mednarodna komisija UO ZSJ pri ljubljanski univerzi, tuji študentje in ostale naše institucije, ki se bavijo in razpolagajo z materialom mednarodne problematike. Razpolagamo z bogatimi knjižnicami na inštitutih, univerzitetni profesorji so člani republiškega društva OZN in so pripravljeni pomagati študentom, vendar le na njegovo lastno iniciativo.

SALIM ABU EWEDA

Med tujimi študenti, ki so v tem šolskem letu prišli na študij, je tudi Salim Abu Aweda, ki je pred dvema mesecema prišel iz Združene arabske republike. Vselil se je v Naselje, med svoje sonarodnjake. Sedaj se uči našega jezika, hkrati pa se pripravlja za študij na fakulteti, ki si jo je izbral. Njegovi arabski kolegi pravijo, da je zelo marljiv. Veliko študira, po študiju pa se najraje sprehaja v okolici Naselja, da bi ga tako (morda) sprehodi spominjali na sprehode, ki jih je delal doma, kajti Salim je zelo rad v naravi.

Pravijo, da riše s palico v sneg formule in se tako uči. Posebne navade ima Salim, kot je imel doma posebno življenje. Življenje janta-gimnazijca, ki stanuje dva kilometra od meje in je navajen obmejnega življenja.

Ko smo bili na obisku pri Saidu, kjer smo obujali spomine na lokalno brigado v Žužemberku, kjer smo se srečali, smo iz sosednje sobe zaslišali igranje na piščalko.

Sodelovanje republiškega centra MKŠ OZN in mednarodne komisije

Pri premagovanju težav pa mora priti nujno od aktivnega sodelovanja med odborom za mednarodno dejavnost pri UO in samim centrom. Tu bi se po mnemu tovariša Hartmana delo prepletalo. Mednarodna komisija naj bi bila predvsem operativni organ za mednarodna vprašanja.

Pogovor se je končal z ugotovitvijo, da bi s premišljeno študijsko dejavnostjo koristil marsikateri študent sebi, obenem pa bi lahko to znanje prenašal na druge. Iz teh ljudi bi se lahko razvila vrsta strokovnjakov za mednarodna vprašanja, ki bi lahko svoje znanje koristno uporabili tudi izven meja svoje domovine.

Tako se je končal najin razgovor. Ko sem zapuščal prostore republiškega centra MSK OZN, sem impresioniran pričel razmišljati o vsem, kar sem zabeležil. Razmišljal sem tudi o ljudeh, ki so se lotili tega izrednega posla. Da je resnost vsakega člana kluba predpogoj za delo takšne organizacije, sem se spomnil kratkega intermezza s prijateljem, ki mi je približno takole pripovedoval: »Ali si že slišal, da so celo na Šubičevi gimnaziji ustanovili klub OZN. Pobudnik in ustanovitelj je bila dijakinja!« Nisem razumel, zakaj je prijatelj poudaril »celo«. No, slišal sem precej o tej gimnaziji in ne morem si kaj, da ne bi tej dijakinji čestital. Sicer pa, zakaj tudi tak klub ne bi sodeloval pri vzgoji mladine.

»Salim je beduin.« je pojasnil Said. Povabili smo ga v sobo, da bi nam kaj povedal o svojem življenju doma.

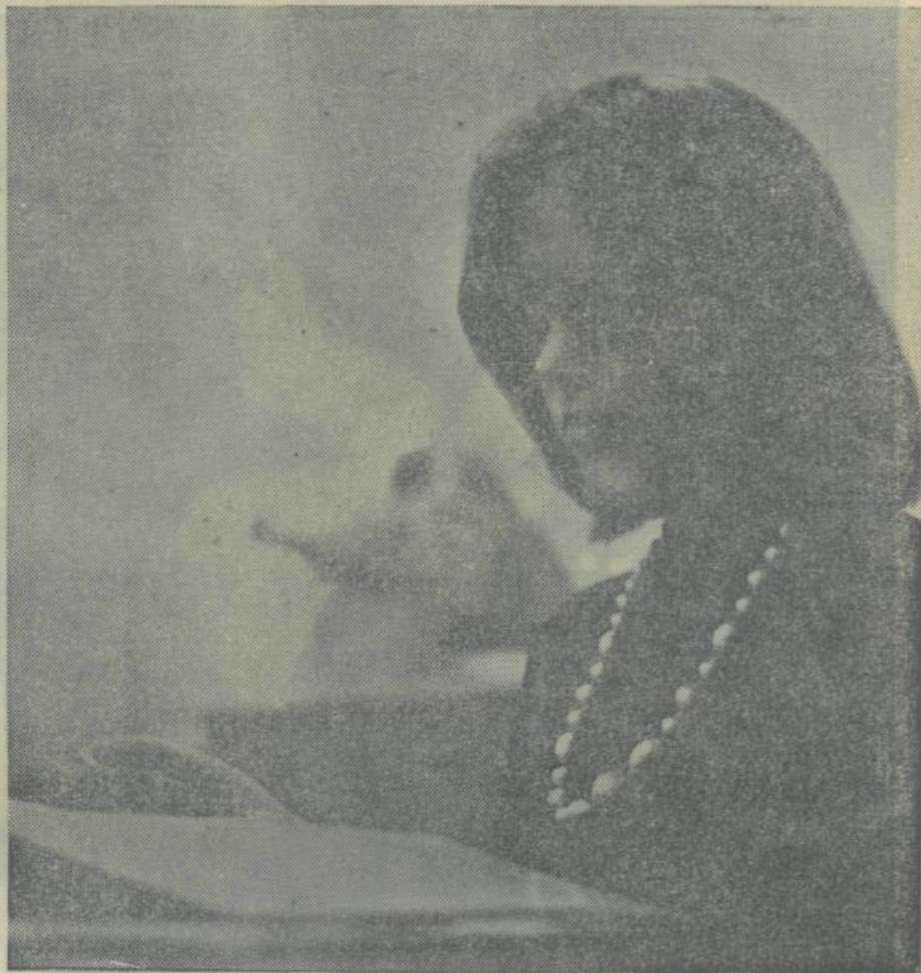
»Včasih je bilo moje življenje zelo smešno,« se je nasmejal. Ko je pripovedoval, smo lahko opazili, da se razlikuje od svojih arabskih kolegov. Iz beduinskega rodu, vendar že ustaljenega, v njem še vedno izžareva mišljenje in posebno čustvovanje ljudi, ki so nerazdružljivo povezani z naravo, ki so v svojih zahtevah skromni, obenem pa gostoljubni do tujcev do zadnje možnosti.

»Stanovali smo dva kilometra daleč od meje in tam sem obiskoval gimnazijo. Tri leta je to trajalo. V tem času sem bil priča mnogim obmejnim praskam... Dopoldne sem hodil v šolo, popoldne pa sem s kredo risal na asfaltirano cesto in se tako učil. Ali pa sem šel k reki in v blato risal formule. Tako sem se učil matematiko. Potem, kot veste, so prišli na mejo med našo republiko in Izraelom vojski Združenih narodov, zaprli so mejo in tako onemogočili prehode. No, potem sem tudi jaz začel intenzivneje študirati...«

Potem je še pripovedoval o življenju beduinov in o svojem življenju. Pravi, da je zelo vesel, ker je prišel na študij v Jugoslavijo, ker ve, da smo prijatelji.

Pri študiju mu želimo veliko uspeha.

bp

V čitalnici

TELEGRAMI

AVSTRIJA: V skoraj vseh univerzitetnih mestih v Avstriji, so bile ob koncu leta demonstracije, ki jih je organizirala avstrijska nacionalna unija študentov (OH), da bi pokazala katastrofalno situacijo v deželnih institucijah višjega šolstva. OH se boji, da bo stanje pripeljalo v popolno paralizo akademskega kulturnega življenja.

FRANCIJA: V bodoče bo šport obvezen predmet za vse študente prvih stopenj na univerzi v Lillu. Tako so povedali na tiskovni konferenci, ki jo je priredil rektor univerze v Lillu. V primeru, če študentje ne bodo opravljali potrebnih vaj, se ne bodo mogli prijaviti za izpite. Univerza v Lillu je prva v Franciji, ki je problem univerzitetnega športa začela obravnavati bolj radikalno.

GRČIJA: 15.000 študentov univerze v Atenah in Solunu je v decembru priredilo protestna zborovanja v zvezi s sklepom vlade, da sprejme v prihodnjem letu tri odstotke študentov več na institucije višjega šolstva. Pravijo, da je že tako sedaj nezadovoljivo število služb za tiste, ki diplomirajo.

MALI: V mesecu novembru so v Maliju odprli college, v katerem se bodo pripravljali za svoj poklic učitelji. Ta college je prvi v tem delu Afrike in je v mestu Bamako. Predsednik Malija Modibo Keita je ob tej priložnosti poudaril važnost šole in rekel, da se bodo v šoli pripravljali ljudje za poklice po novih metodah.

POLJSKA: Na povabilo poljske študentske zveze (ZSP) je delegacija Nacionalne unije študentov Brazilije (UNEB) obiskala Poljsko. V desetih dnevih obiska so si brazilski študentje ogledali delo, ki ga opravlja ta organizacija na področju kulture, znanosti, in socialno-ekonomskih vprašanj. Delegacija UNEB-a je Gdansk, Poznan, Krakow in obiskala univerzitetne centre v Varšavi, kakor tudi razna podjetja v mestih in na deželi. Sprejel jih je tudi minister za višje šolstvo, ki jim je razložil strukturo visokega šolstva in reformo študija.

TURČIJA: Ob koncu leta so bile v Turčiji študentske demonstracije. Študentje so protestirali, ker niso bili sprejeti na univerzo. Z demonstracijami so hoteli izraziti svoje nezadovoljstvo nad tem, da je bilo letos samo 11.771 sprejetih študentov, medtem ko jih okoli 2000 niso sprejeli. Turški minister za visoko šolstvo, ki je sprejel delegacijo demonstrantov je izjavil, da nimajo dovolj velikega števila predavalnic.

Za natečaj za kontaktni štipendiji smo dobili štiri prijave. Na osnovi predloga odbora za mednarodno izmenjavo UO ZSJ je predsedstvo UO ZSJ odločilo, da se podeli štipendija tovarišu Ivanu Lasbaharju in tov. Erni Mešl, študentoma III. letnika filozofske fakultete, oddelek za germanske jezike.

Kadar se začne sneg topiti...

Iz problematike slovenskega kult. življenja na Koroškem

ODER MLADJE

V zadnjem času smo v našem časopisju večkrat zasledili vesti o delu mladih slovenskih kulturnikov na Koroškem. Problematika slovenskega kulturnega življenja je na Koroškem pogojena s specifikom posebnega zgodovinskega položaja slovenskega življa onstran Karavank in nam v svojih manifestacijah prispeva k splošnemu kulturnemu razvoju našega naroda. Da bi o življenju in delovanju mladih slovenskih kulturnikov na Koroškem izvedeli kaj več, smo se obrnili na študenta Erika Prunča, ki letos na podlagi izmenjave študentov Avstrije in Jugoslavije študira v Ljubljani slavistiko. Erik Prunč je med drugim tudi soustanovitelj literarne revije Mladje, ki izhaja v Celovcu. Ukvarja se s poezijo in skuša s svojim delom pri reviji in odru, ki so ga ustanovili, prispevati k popestritvi (= obuditvi) kulturnega življenja med koroškimi Slovenci.

Stran 8

Slovenska gimnazija v Celovcu je središče delovanja mladih. Bi nam hotel kaj več povedati o tem?

»Slovenska gimnazija v Celovcu obstaja šele peto leto in letos bo dala prve maturante. Prve študentske organizacije so se začele formirati šele v letu 1961. To so: Slovenska mladina, Dijaška zveza (srednješolska mladina) ter na Dunaju Klub slovenskih študentov. Vsaka od teh organizacij prireja sestanke, prireditve in redna mesečna predavanja. Dijaška zveza, ki je zelo aktivna, je hotela vključiti v svoje vrste tudi visokošolce, vendar ji to ni uspelo.«

Nam lahko poveš kaj več o literarnem krogu mladih, ki ga sestavljajo sodelavci revije Mladje?

»Če sem malo prej govoril o organizacijah, s tem nočem reči, da je literarna skupina vezana na to ali ono organizacijo. Skupina, ki se zbira okrog revije Mladje, je generacijsko enotna (zadnja generacija, ki se je šolala izven slovenske gimnazije). Leta 1960 smo začeli izdajati li terarno revijo Mladje. Do sedaj je izšlo pet števk, šesta pa leži v predalu in bo izšla, ko se bo znova rešilo finančno vprašanje. V okviru revije se je izkristaliziral naš literarni program, ki ga od letos naprej izvajamo tudi na odru. Medtem ko pri odru v veliki večini sodelujejo slovenski gimnazijci iz Celovca, so pri reviji Mladje le trije.«

Povedal si nam, da obstaja revija Mladje in Oder. Kako je prišlo do zamisli revije in kasneje do Odra?

»Zamisel je nastala po literarnem večeru slovenskih akademikov — Korošcev v Selah leta 1960. Mohorjeva družba nam je natisnila prvo številko. Kriterij, po katerem smo v revijo sprejemali prispevke, je bil samo eden: kvaliteta. V prvi številki smo začeli tudi kritizirati koroške zadeve (nastopili smo proti solzavemu slovenoljubju itd.) Ta diskusija je prerasla meje revije. V debati se je izkristaliziral naš program. Starejša kulturna generacija nas je napadla, rekoč, da nimamo pravice do preostre kritike, ker do sedaj sami nismo pokazali kdo ve česa. Tudi sami smo videli, da tako ne moremo nadaljevati in smo ugotovili, da je med nami potrebna predvsem specializacija (kritika, poezija, proza, oder). V tretji številki Mladja smo priobčili tudi li-

kovne prispevke. V debati, o potrebnosti nove koroške drame, smo ustanovili Oder Mladje. Naj mimogrede omenim, katere stvari nameravamo naštudirati: Mrtvo oznanilo (Boro Kostanek; drama je v oktobru doživela svojo krstno predstavo in povzročila precejšno debato med koroškimi Slovenci), Antigono, Mater Terezo, In potem bo noč, Oznanjenje. Oder ima v svojem programu tudi dva večera slovenske lirike. Pri izbiri del smo upoštevali naslednje:

1) Da bi uprizarili vsako leto koroško noviteto.

2) Slovensko noviteto.

3) Dramo iz svetovne literature in eno ali dve lažji del, s katerimi lahko gostujemo po vaseh. Pripravljamo tudi dramski tečaj, ki bo verjetno kmalu postal stalen. Poseben pomen bo v okviru tega tečaja posvečen jezikovnemu delu.«

Kateri motivi vas vodijo pri delu?

»Smo v objektivno težki situaciji. Najprej hočemo doseči specializacijo za do ločene stvari, kajti le tako bomo dosegli kvaliteto. Kar zadeva oder, bi rad poudaril, da opravlja funkcijo osnovne šole na vasi in je edina možnost za gojitve jezika. Sedaj se pogajamo z upravo radia, da bi dobili vsak mesec pol ure za radijske igre. Tudi to bi bila nova možnost, ne samo uveljavljanja najmlajših literatov, ampak tudi tribuna, v kateri bi jezik odigral pomembno vlogo.«

Kdo vse sodeluje pri reviji Mladje in pri Odru?

»Pri reviji sodelujemo v glavnem študentje. Med ustanovitelji so bili trije: Boro Kostanek, Niko Darle, Miško Maček... seveda so to psevdonimi. Sedaj sodeluje 8 do 10 ljudi. Rad bi poudaril, da je naša revija prva in edina literarna revija na Koroškem. Največji del revije je odmerjen liriki, za njo pa pride proza. Za likovnimi prispevki se je pojavil tudi prvi dramski poskus — Mrtvo oznanilo, ki bo objavljeno v 6. številki.«

Nam lahko poveš kaj več v zvezi s tem dramskim prevencem Bora Kostanka?

»Krstna predstava je bila v Domu glasbe v Celovcu meseca oktobra. Kratka vsebina: Na poziv nevidnega kralja hočeta Fant in Dekle začeti z novim življenjem in s svojim zagonom postaviti na zatožno klop državo, narodne voditelje in so rojake. Vendar ob koncu obnemoreta.

Kritika si je bila edina v tem, da pusti delo v gledalcu globok vtis tragičnosti, kritizirali pa so konec in ga poimenovali s pesimizmom in mu očitali, da je brez programa. Delo je sicer simbolično, vendar ne tako zelo, da ne bi prizadelo določenih ljudi.

V začetku marca bomo uprizarili še Antigono.«

Zakaj ste izbrali ravno to delo?

»Predvsem zato, ker zadošča našemu drugemu kriteriju pri izbiri del za naš oder, da je namreč slovenska noviteta... Po drugi strani pa bi radi problem drame aplicirali na Koroško.«

Tako je potekal pogovor z mladim slovenskim kulturnim delavcem na Koroškem. Sklenili smo, da bomo ob izidu 6. številke Mladja našim bralcem predstavili nekatere mlade koroške avtorje.

IZOBRAZBA UMETNIKA

Ben Shahnovo razstavo v Moderni galeriji lahko prištevamo med najpomembnejše kulturne dogodke preteklega leta. Iz predavanj, ki jih je imel Ben Shahn na hawardski univerzi, kasneje zbranih v knjigi »The shape of continents«, smo izbrali le majhen odstavek o tem, kaj misli Ben Shahn, kakšen mora biti današnji umetnik. Bohemi in njihovo bohemstvo se je začelo pri nas izrojevati, ker pač vse opravičujejo s svojim »bohemstvo« — tudi neznanje — in ne vedo, da jim ravno to nalaga nešteto dolžnosti in zahteva obsežno znanje.

Ben Shahnovo priporočilo je takšnole:

Ce le moreš, pojdi na univerzo. Čim več znanja boš imel, toliko bolj ti bo koristilo pri delu, ki si ga boš izbral. Toda predno greš na univerzo, se za nekaj časa oprimi kakšnega drugega dela. Delaj karkoli. Pobiraj krompir na polju ali maži ležaje v mehanični delavnici. Toda če delaš na polju, ne pozabi na obliko in občutek zemlje in vseh stvari, s katerimi imaš opraviti, celo krompirja. V mehanični delavnici ne pozabi na duh olja, masti in sežgane gume. Medtem slikaj, toda če moraš slikanje opustiti za nekaj časa, nadaljuj z risanjem. Dobro prislusni vsakemu razgovoru in se pri tem česa nauči. Resne stvari pojmuješ resno. Nikoli ne podcenjuj ničesar in nikogar, kot da ne bi bilo vredno s tem zapravljati časa. Če si na univerzi ali če nisi, beri. In oblikuj misel. Beri Sofokleja in Euripida in Danteja in Prousta. Beri vse, kjer piše kaj o umetnosti, razen revij beri Sveto pismo, beri Humea, Pogoja. Beri vse vrste poezije in spoznavaj različne pesnike in različne umetnike. Obiskuj umetnostno šolo, eno, dve, ali tri. Če je potrebno, obiskuj večerne tečaje. In slikaj in slikaj, in riši in riši. Spoznaj kolikor moreš matematiko, fiziko ekonomijo, logiko in predvsem zgodovino. Obvladaj najmanj dva tuja jezika, francosščino na vsak način. Se in še glej slike. Poglej vsak vizualni simbol, vsako vizualno znamenje. Ne omaložavaj izveškov pred trgovinami ali rib na pohištvu ali ta ali oni umetnostni slog. Ne boj se odkriti občudovati slik ali jih odkrito ne občudovati. Toda če ti niso všeč, se ne pre nagli s sodbo. Ne izpusti nobene umetniške šole, niti Pre-rafaelitov niti šole z reke Hudson, niti nemških žanrskih slikarjev. Razpravičaj in razpravičaj in sedi v kavarnah in poslušaj vse: Brahmsa, Brubecka, italijansko radijsko šolo. Poslušaj pridige v cerkvah v majhnih krajih in v velikih cerkvah v mestih. Poslušaj politične govornike na zborovanjih v New Englandu in rjojenje drhali v Alabami. Celotlikaj jih. In zapomni si, da se po izkušaš naučiti misliti to, kar želiš misliti, da poskušaš vzkladiš misel, roko in oko. Pojdi v vsemogoče mozeje in galerije in ateljeje umetnikov. Pojdi v Pariz, Madrid, Rim, Ravno in Padovo. Stoj sam v kapeli svetnikov in v Sinkstinski kapeli. Riši in riši, in slikaj in uči se delati na vse načine. Poizkusi z litografijo in akvainto in svilenim blagom. Vodi vse, kar moreš vedeti o umetnosti, na vsak način pa si ustvari svoje mnenje. Ne boj se zaplesti v umetnost, v življenje ali v politiko. Ne boj se naučiti risati ali slikati bolje, kot že slikaš ali rišeš. Nikoli se ne boj lotiti katerekoli umetnosti, naj bo vzvišena ali vsakdanja, toda loti se je s spoštovanjem.

Marko Rous

Gimnazija – edini stalni konzument

Ansambel Combo sestavljajo glasbeniki: Baldi Kopecky, absolvent kem. tehnologije, klavir, Rok Stular, IV. letnik prava, pozavna, Andrej Koren, I. letnik agromorske fakultete, trobenta, Rous Marko, I. letnik industrijske psihologije, saksofonist in klarinetist, Brifah Marko, IV. letnik gozdarstva, bas, in Zapušek Jože III. letnik elektro fakultete, bobnar.

Naziv Combo je orkester dobil precej pozno. Sprva so nastopali z izposojenim nazivom »Rdeči vragi« in šele po preteku leta so si nadeli ime Combo. Od začetkov tega ansambla pa do danes sta še ostala samo dva člana, in to pianist Kopecky in pozavnist Rok Stular. Orkester je prerasel iz kvinteta v septet, ko pa je orkester zapustil kitarist Milošević Zvonislav, jih je ostalo le za sekstet. Fantje igrajo letos na plesih, ki jih prireja srednja elektrotehniška šola, na raznih brucovanjih, akademskih plesih – skratka povsod tam, kamor jih povabijo. Njihova stalna spremljevalka je tudi pevka Ivanka Kraševčeva, ki je leta 1960 zmagala na eni izmed oddaj »Pokaži kaj znaš«, in nato na predlog članov ansambla »Combo« pričela z njimi nastopati. V tem času je aranžmaje pisal Dečo Zgur, ki je bil tudi prvi član ansambla.

Fantom so vzorniki: pianistu Baldiju Art Tatum; pozavnistu Roku J. Johnson, trobentarju Andreju Roy Eldridge, saksofonistu Markotu ugaja Paul Desmond, basistu Markotu (v ansamblu ga prijatelji imenujejo zaradi prvega Markota še Droopy) Oscar Pettiford in bobnarju Jožetu Art Blackey.

Figovec – eden izmed prostorov za sestajanje

Ko ste spoznali člane študentskega zabavno-glasbenega ansambla, je še nujno potrebno, da vas seznanim z njihovimi problemi, ki, verjemite, niso majhni. Razgovor je potekal za okroglo mizo pri Figovcu, žal v restavraciji, čeprav so fantje sami želeli, da bi se raje zbirali v kakšni prazni dvorani ali večji sobi s klavirjem. Sicer pa poslušajmo pianista Kopeckega, ki je precej konkretno in smotr-

ŠTUDENTSKI ZABAVNO GLASBENI ANSAMBLI

ZAPLEŠITE Z NAMI, DANES NASTOPA COMBO

Dnevno lahko prebiramo na najrazličnejših mestih lepake, ki nas vabijo na razne plesne prireditve. Organizatorji teh so predvsem gimnazijci, ki čisti dobiček hranijo in nato konzumirajo na maturantskem izletu. Vendar je za organizacijo plesa predvsem važno angažirati dober orkester, ki ni potrebno, da je dober. Lahko ima tudi »ime«, ki si ga je pridobil v času svojega obstoja. Tak orkester (oz. ime) bo zagotovo privabil precej več plesalcev na prireditve. Naša glasbena redakcija je sklenila pogledati »globlje« v orkestre, se pozanimati, kdo nastopa v ansamblih, kakšne težave jih tarejo in kakšne so možnosti afirmacije. V Ljubljani je precej orkestrov, predvsem študentskih, ki nastopajo pod različnimi imeni, kot so: Ad hoc, Solisti, Stompers, Shadows, 6 blues + 1, Albatros, Les Amis, Combo. Mnogo jih je še brez »imena«, a bodo v najkrajšem času enakovredni tekmeci prvim. Zelo zanimivo je tudi vedeti, ali bo prišlo do kakega organiziranega dela z ansambli in talentiranimi posamezniki, ki še vedno životarijo. Kot prvi so na vrsti glasbeniki, člani študentskega ansambla »Combo«.

no nanizal težave in želje combojevcov:

»Nujno je obnoviti oz. zbuditi iz spanja jazz klub, ki je po mojem mnenju zaradi neresnosti vodstva popolnoma zaspal. Potreben je prostor, v katerem bi se lahko sestajali na »jam session«, se pogovarjali o glasbi, poslušali magnetofonske ali radijske posnetke ter vadili. S tem bi se tudi uredila nesoglasja med orkestri. Mišlim na kategorizacijo ansamblov. Vendar je za to nujno potreben kak kulturno – politični forum, npr. Zveza svobod in prosvetnih društev, ki je in še kaže razumevanje do nas, da nam bo pomagala prebroditi težave. Zelo pametno bi bilo tudi sestaviti veliko študijsko zasedbo, ki ne bi nastopala, ampak bi samo nava-

jala posamezne izvajalce in jih postavila v okolje, v katerem se bo mogoče ta ali oni znašel čez nekaj časa. Vendar je na tem področju kljub vsem težavam čedalje manj nekonstruktivnega dela, vedno več je res kvalitetnih ansamblov, trdim lahko celo, da je že nekaj tako dobrih glasbenikov, ki so vsaj enaki onim pri plesnem orkestru RTV Ljubljana. Nedvomno imajo ti glasbeniki-amaterji manj rutine, vendar razpolagajo z veliko večjim številom idej, ki so jih pridobili s poslušanjem. Pozabil sem omeniti še eno slabo stran glasbenikov, in sicer: če hočeš biti dober glasbenik, ti to vzame precej časa in trpi študij, in obratno. Tu pa skoraj ne vidim izhoda. Vendar pa...«

Sklece ob štirih zjutraj

Čase so se nam vidno izpraznile v času pogovora. Preostalo je še toliko časa, da so se fantje med obujanjem spominov kdaj od srca nasmejali. Zelo težko se da te prizore opisati, vendar pa bom poskusil navesti samo dogodke.

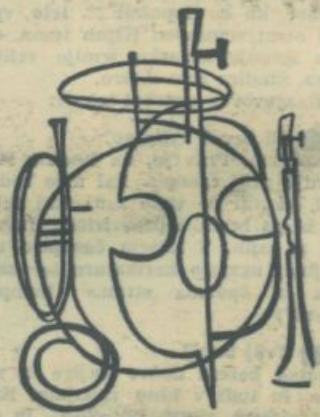
Combojevci so igrali v Tržiču. Ob štirih zjutraj, po osemurnem igranju, je trobentar Andrej za stavo napravil 66 sklec, čeprav bi jih bilo že šestdeset dovolj. Ali pa tale uganka: na Silvestrovanju na Otočcu so fantje spili šest pelinkovcev. Baldi je poklical natakarka, plačal štiri-

Andrej Koren in Jože Zapušek

najst pelinkovcev in jih naročil še šest-najst. Ostali so dolžni za osem pelinkovcev. In vprašanje: Koliko jih je pilo? Da bo lažji odgovor: Se sami niso sigurni, ne vedo, ali sedem ali osem.

Se in še je bilo smeha. Toda pravilo je, da vsaka stvar ni za objavo. Ob slovesu sem jim zaželel, da bi se jim čimprej uresničila njihova največja želja, da bi dobili prostor s klavirjem, kjer bi se lahko zbirali in kaj zaigrali.

„SHADOWS“ TRENUTNO NAJBOLJ POPULARNI

Če že sami niste slišali programa radijske postaje Luxemburg, pa so vam pripovedovali znanci o »non-stop« zabavno glasbenem programu te postaje. Ta komercialna radijska postaja pa ne samo, da popularizira gramofonske plošče določenih tveč, pač pa tudi izbira tedensko dvajset najbolj prodanih gramofonskih plošč. Pretekli teden je pri zadnji razvrstitvi dvajsetih najpriljubnejših popevk zmagala skladba »Zaplešimo« v izvedbi znanega in trenutno gotovo najpopularnejšega ansambla »Shadows«. Drugi v tej razvrstitvi je Elvis Presley v skladbi »Vrnite pošto, od koder je prišla.« Šele tretji je Cliff Richard skladbo »Drugič«. Zanimivo je, kako so »učenci« prerasli svojega »učitelja« Cliffa Richarda. Prav škoda je, da jih sedaj, ko so na višku slave, ni več. Ostali so nam v spominu samo številni posnetki, predvsem kot glasbena spremljava Cliffu Richardu, in oni, ki so skupaj s svojevrstnim sestavom ansambla in odličnimi aranžmaji nudili marsikomu prijetno zabavo. V »Top twenty« so se od standarnih izvajalcev uvrstili samo štirje, in sicer: tenor saksofonist Stan Getz, ki igra s partnerjem kitaristom Charlyjem Byrdom »Bossa nova«, Ray Charles s popevko »Your cheater heart«, Frank Sinatra in Sammy Davis v duetu v skladbi »Jaz in moja senca«.

Baldi Kopecky

Obvestilo

BRALCEM SPOROČAMO, DA BO PRIHODNJA ŠTEVILKA »TRIBUNE« IZŠLA V SREDO, DNE 20. FEBRUARJA 1963.

UREDNIŠTVO

INDEKS IN.. KOŠARKA

...Peter Samaluk (vsi prijatelji ga kličejo Samo in le redkokdo ve, da mu je ime Peter), se je odpravil v Skopje na mednarodni košarkarski turnir, ki se ga bo udeležil njegov klub — AKK Olimpija, ko sem ga »ujel« na razgovor.

Naj takoj na začetku povem, da je Samo eden najboljših študentov strojne fakultete in bo prihodnji mesec, ko bo dopolnil 22. leto, vpisal osmi semester. Kljub temu, da mu igranje košarke jemlje veliko časa, študira zelo dobro.

Razgovor je potekal takole:

■ Ali bereš Tribuno?

»Berem. Prav je, da imamo študentje svoj časopis. Zal niso redki oni, ki niti ne vedo zanj, kaj šele, da bi ga brali, čeprav izhaja Tribuna za njih. V našem časopisu mi najbolj ugajajo karikature ter zadržanja in športna stran.« (kompliment?)

■ Tvoj hobi?

»Rad berem dobre knjige in revije, in tudi v kino zahajam. Ker rad plešem, pogrešam »Sočo« in ne razumem, zakaj tam ni več »naših« vsakonedeljskih plesov.«

■ V katerih državah si že igral?

»Bil sem v Italiji, Avstriji, Zahodni Nemčiji, Belgiji, Bolgariji in Izraelu.«

■ Studentska organizacija na strojni fakulteti?

»Lahko rečem, da je ta ena najboljših organizacij na ljubljanskih fakultetah. Zelo aktivno deluje organizacija ZK. Vsako leto imamo pohod v kraje, ki so znani iz NOB. Vsako leto organiziramo lastno brigado »Pohorski heroji«. Športna organizacija je v primerjavi z organizacijami na drugih fakultetah dokaj agilna.«

■ Kako vzklajaš študij s športom?

»Za vse športnike je to precejšen problem, ki ga je mogoče rešiti, in to brez večje škode tako za košarko kot za študij.«

■ Kdaj nameravaš diplomirati?

»Upam, da mi bo uspelo čez eno leto.«

■ Tvoj največji uspeh doslej?

»Bil sem član mladinskega moštva Olimpije, ki je leta 1958 osvojilo državno prvenstvo. Sedaj že eno leto igram v članskem moštvu Olimpije.«

■ Koliko ur tedensko treniraš?

»Vsak dan, razen nedelje, po 2 uri.«

■ Katere zvrsti športa še gojiš poleg košarke?

»Rad smučam in plavam.«

■ Se zadnje vprašanje — Tvoj odgovor nanj bo obenem prognoza za prihodnjo tekmo Olimpije.

Ali bo tvojemu moštvu uspelo premagati v drugem kolu tekmovalca za pokal evropskih košarkarskih prvakov moštvo francoskega državnega prvaka BC Bagnolet?

»Zmagali bomo!«

VATERPOLO NA SNEGU

KRANJSKA GORA GOSTITELJ NAŠIH NAJBOLJŠIH IGRALCEV
VATERPOLA

V Kranjski gori so že 2 tedna gostje hotela »Erika« najboljši jugoslovanski vaterpolisti, igralci naše A in B reprezentance. Vseh je 19 — zbrani pa so iz vseh klubov prve zvezne vaterpolo lige.

V »naš smučarski center« so prišli z namenom, da si naberejo čim več prepotrebne kondicije, ki jo bodo potrebovali na številnih letošnjih tekmovanjih. Te priprave so obenem tudi že prvi del obsežnega programa priprav naših najboljših vaterpolistov za olimpijske igre. prihodnje leto v Tokiu.

Trener državne vaterpolo reprezentance tov. Boško Vuksanović ima na »suhem« treningu sledeče »varovance«: Nardelli, Rosić, Matošić, Kašić, Barle (vsi iz Splita), Šimenc, Nonković, Legradić, Trumbić, Bonačić, Stipančić (Zagreb), Sandić, Zivković, Stanojević, Muškatirović (Beograd), Janković (Sisak), Vičević (Kotor), Radan (Hercegnovi), Poković (Dubrovnik).

Med udeleženci treninga so nekateri, ki so se to pot prvič pobliže in dodobra seznanili z »belim elementom«. To so Dubrovčan Poković, Hercegovčan Radan, Kotorčan Janković in drugi. Vsi so zelo navdušeni nad zimsko pokrajino.

Naše glavno vprašanje igralcem, med katerimi je več študentov, se je glasilo takole: Zakaj se letos jugoslovanska studentska vaterpolo reprezentanca ne bo udeležila univerziade v Portu Allegre v Braziliji, ki bo od 30. 8. do 8. 9. 1963, ko se je vendar s podobnih tekmovanj vračala z najvišjo lavoriko — zlato medaljo? Jugoslovanski vaterpolisti — študentje — so v svetu zelo cenjeni in mnenje strokovnjakov je, da bi imeli tudi letos največ možnosti za osvojitve zlate medalje?

Je v mednarodno rokometno zvezo — IHF (International Handball Federation) včlanjenih nič manj kot 34 držav s približno 74.000 moštvi in 1.350.000 igralci.

Na prvem mestu med državami je Zah. Nemčija s 430.000 registriranimi rokometarji, sledi ji Jugoslavija s 196.000 igralci rokometarji (!!!), za njo pa sta Sovjetska zveza s 190.000 in Vzhodna Nemčija s 185.000 igralci. Res — rokomet je množičen šport.

... nastopa »zlati Toni« — Avstrijec Toni Sailer, lastnik 7 zlatih medalj z predzadnjih olimpijskih iger v Cortini, trenutno v Švici. Toda ne na smučarskih tekmovanjih, kakor boste verjetno mislili, temveč na odrskih deskah gledališča v Luzernu. Najboljši smučar sveta (takega mnenja so strokovnjaki) smuča le še za svoj užitek, drugače se je, kot kaže, posvetil življenju gledališkega igralca.

... sta naša teniška »asa« (med drugim tudi študenta v Zagrebu) Bora Jovanović in Nikola Pilić videla domala že ves svet. Udeležila sta se namreč že mednarodnih teniških tekmovanj na vseh petih kontinentih. Ali trpi študij na račun daljših odsotnosti ali ne; o tem ne bi govoril.

... imajo na Japonskem pokrite stadione, kjer se lahko smučaš. Sneg je sicer umeten, toda od pravega se le malenkostno razlikuje. Na »snežnem terenu«, ki je nagnjen in dolg približno 100–150 m, se japonski smučarji navdušeno smučajo.

NAJBRŽ ŠE NE VESTE, DA..

UNIVERZITETNI ODBOR ZVEZE STUDENTOV

razpisuje:

— mesto HONORARNEGA USLUŽBENCA samopomoči

in komisije za honorarne zaposlitve

— mesto HONORARNE ADMINISTRATORKE

Za obe mesti imajo prednost študenti ekonomije, ki so končali srednjo ekonomsko šolo. — Vse informacije o zaposlitvi in ostalem dobite na univerzitetnem odboru vsak dan v času uradnih ur.

Na to vprašanje nisem mogel dobiti pravega odgovora. Eden kot drugi so odgovarjali, da pač ne vedo vzroka, da še ni nič točnega glede udeležbe jugoslovanske studentske vaterpolo reprezentance ipd. Večina je menila, da je najverjetnejši vzrok pomanjkanje finančnih sredstev (prevoz z letalom do Rio de Janeira in nazaj stane 300 dolarjev, kar je sicer le polovična cena normalne letalske vozovnice, kar je vsekakor ugodno, vendar pa kljub temu veliko.)

Sicer pa reprezentanti ne govorijo dosti o tekmovanjih letošnje sezone, čeprav teh ne bo malo. Večino časa pač zavzame naporen kondicijski trening, ki sestoji iz več delov. Med drugim igrajo vaterpolisti tudi nogomet, in to na igrišču, ki je pokrito z 1 m visoko snežno odejo. Svoj prosti čas ne posvečajo smučanju (ki je obvezni dopolnilni šport vaterpolistov), pač pa izletom v zimsko naravo ipd. Študentje izrabljajo svoj prosti čas tudi za študij, kajti za njih je glavna izpitna sezona pred pragom Poletni nimajo časa za študij, in zato morajo poprijeti prav zdaj, ko imajo več časa.

V splošnem so vsi zelo zadovoljni, tako s prehrano, ki je seveda zelo izdatna (kuhara mi je zaupala, da pojedjo od vseh športnikov, ki pridejo v Kranjsko goro, največ prav gotovo vaterpolisti), kakor tudi z ostalimi stvarmi, ki so neposredno povezane z njihovim bivanjem v Kranjski gori.

Se par dni in trening bo končan. Vaterpolisti, dodobra »oskrbljeni« s kondicijo — tako fizično kakor psihično (tudi ta igra pomembno vlogo pri važnih tekmah) bodo zapustili gostoljubno Kranjsko goro z besedami: Na svidenje zopet prihodnje leto ob tem času!

T. Z.

V TOKIU BODO RAČUNALI ELEKTRONSKI MOŽGANI

6000 rezultatov v eni uri — iz 24 tekmovalnih prizorišč v en sam elektronski center — IMB (international biro machines) tudi v službi športa

Najhitrejšo in najboljše službo rezultatov v zgodovini olimpijskih iger objavlja organizacijski komite za čas od 10.–24. 6. 1964. leta v Tokiu. Dva elektronska sistema strojev IBM bosta po izkušnjah iz Squaw Valleya in Rima nameščena tako, da bosta, tokrat prvič, lahko sprejemala od vseh tekmovalnih mest istočasno vmesne in končne rezultate tekmovanj.

Tako kot pri zimskih olimpijskih igrah v Innsbrucku, bo tudi v Tokiu IBM centrala po posebnih obveščevalnih kanalih zvezana z 24 stadioni, na katerih se bo po dosedanjih presoji borilo okrog 8.000 športnikov iz 103 dežel — za 340 zlatih kolajn. V manj kot 30 sekundah bodo elektronski možgani uredili rezultate, ki so prišli in jih takoj nato sporočili naprej k električnim rezultatnim deskam. Ker bo po dosedanjem časovnem načrtu 24 tekmovanj istočasno, lahko IBM sistem predela 6000 rezultatov na uro. Razdalje od kraja tekmovanja do elektronskega centra (do 66 m) pri tem ne bodo igrale nobene vloge.

Razen obveščevalne deske na mestih tekmovanj bo oskrbovala centrala dosežkov preko direktnega brzojava tudi mednarodne agencije, velike razgledne deske v glavnem časopisnem centru in istočasno tudi »hitre« tiskarne, ki bodo v najkrajšem času natisle kompletne rezultatne liste. Napake se po človeški presoji skoroda ne bodo mogle pojaviti. Vsak rezultat bodo takoj primerjala oddajna me-

retekli četrtlet in petek (10 in 11. jan.) je bilo v dvorani »Partizana« Trnovo prvenstvo Ljubljanske univerze v namiznem tenisu, in to za neregistrirane igralce za šolsko leto 1962–63.

Proti pričakovanju se je tekmovanja udeležilo presenetljivo malo tekmovalcev oziroma tekmovalk.

Tako je v disciplini moški posamezno nastopilo samo 13 igralcev (Fajdiga, Slapernik, Lobežnik, Zupan, Bergac, Mahne, Poljak, Granič, Slana, Kajzer, Zvonar, Cutulje, Jazbec). Še slabša je bila udeležba pri dekletih; tekmovalce so le tri (Bevk, Kajzer, Vrbinič).

Ker je znano, da se ukvarja z igranjem namiznega tenisa kot z igro za razvedrilo in zabavo veliko študentov in študentk, je bila udeležba na letošnjem univerzitetnem prvenstvu vsekakor premajhna. Tudi na razpis tekmovanja niso odgovorile vse fakultete, nekaj je bilo tudi prijav, ki so v redu prispele — toda prijavitelji kasneje niso prišli na tekmovanje.

Prvenstvo univerze v namiznem tenisu

Prvi dan so tekmovala moštva posameznih fakultet.

Po težki borbi med izenačenimi tekmovalci je v finalu te discipline moštvo »Elektrikov« (Jazbec, Vizler, Granič) z najtesnejšim možnim rezultatom 5:4 premagalo moštvo fakultete za naravoslovje in tehnologijo. (Zupan, Fajdiga, Prelog). Slednji so prej premagali s 5:0 pravniške, zmagovalci pa VSTK prav tako s 5:0.

V tolažilnem tekmovanju (moštva, ki so izpadla v prvem kolu tekmovanja) so zmagali medicinci.

Drugi dan so bile na sporedu igre po sameznikov. Najprej so nastopile tekmovalke. Med tremi dekletji je bila najboljša Kajzerjeva, ki je premagala obe svoji nasprotnici z 2:0. Drugo mesto je pripadlo Vrbiničevi, tretje pa Bevkovi.

Pri moških so se v polifinale uvrstili sledeči štirje tekmovalci: Jazbec, Fajdiga, Zupan in Poljak. Ti so nato igrali po sistemu vsak z vsakim. Po dokaj zanimivih igrah je naposled zmagal Jazbec (premagal je Zupana in Poljaka, izgubil s Fajdigo), drugi je bil Fajdiga, tretji Zupan in četrti Poljak.

Tekmovanje je organizacijsko dobro vodil študent elektrotehniške fakultete Fonzi Vizler.

sta. Če bi pa zaradi napake v stroju vendarle prišlo kdaj do zamenjave startnega in končnega časa, bodo to »nepodkupljivi« elektronski možgani takoj odkrili in javili.

Avtomatsko se bodo vršile tudi primerjave rezultatov. IBM stroji bodo pri predelavi dognali tudi, ali je bil odosežen olimpijski, svetovni ali državni rekord. Vsi ti podatki bodo že prej zbrani na ogromnih, gramofonskim ploščam podobnih kolesih. Tudi osebne podatke olimpijskih zmagovalcev bodo lahko, če bo po trebno, dobili od elektronskih možganov takoj po tekmovanju, kajti vsestranske možnosti tega stroja so takorekoč brez meje.

Še l. 1956 za časa olimpijskih iger v Melbourneju je bilo to dokaj težavno i šele z zamudo nekaj ur so zbrali vse rezultate. Leta 1960 v Squaw Valleyu, kjer so bile zimске olimpijske igre, pa so glavno vlogo že imeli elektronski možgani. Na podlagi zbranih izkušenj iz Rima je bil med tem že formiran štab IBM strokovnjakov, ki bo imel vse pogoje za opravljanje težavnega dela pri športnih veleprireditvah, kot so to olimpijske igre, svetovna in evropska prvenstva itd.

Tokio pa bo stavil dosedaj največje zahteve, to pa zato, ker pričakuje rekordno število tekmovalcev in doslej največje število tekmovanj v 20 različnih športnih panogah. Vse te rezultate kar najhitreje predelati bi bilo po tradicionalnih metodah nemogoče. Odkar pa so stopili elektronski možgani tudi v službo športa, zmagujejo probleme, ob katerih bi še šestimi leti odpovedala tudi najboljša organizacija.

Z gotovostjo lahko torej pričakujemo tako z zimskih olimpijskih iger, katerih prizorišče bo bližnji Innsbruck, kakor tudi iz prestolnice »dežele vzhajajočega sonca« — daljnega Tokia, ki bo prizorišče letnih — osemnajstih olimpijskih iger, kar najhitrejša, popolnoma točna rezultate.

Tomaž Zajc

FLORIJAN KROJI HI-STORIJO

PANEM ET...

Spet je zapadel sneg in zamedel vse poti. Zato sem se tudi izgubil na stezi, po kateri hodim in spredam svojo historično štrono. V kraje, katere poznam (dolino Krke pri Otočcu), sem se vrnil šele pri Rimljanih. Ogledal sem se namreč film o rimski sužnji, pa sem se takoj spomnil. Malo pouka onim, ki so film (k sreči!) zamudili: Poleg Rimljanov in Galcev nastopajo v filmu tudi »vecchi Schiavi« (ital. = Stari Slovani). Nastopa tudi reka Krka in pa ritka od rimske sužnje, ki naj skrbi za finančno dobrobit filma. Fabula filma pa je drugačna. Pove nam, da so Rimljani bili in so še danes — bistre glave. Na filmskem platnu so preliščili Galce, ob sne-manju pa tudi mlade Slovence. Njega dni so take nesposobnosti poravnali Atila in drugi vandali, danes pa smo, žal, že kulturni?!

Rimljani in njihovi »štosi« so res hvaležno blago za historično oodelavo. Vzemimo za primer njihove triumfalne sprevode! Zgodovina nas uči, da je bil Rim že precej na psu, a za te stvari so bila sredstva vedno na razpolago. Seveda, ko ni bilo več paše za številna usta, so imeli na programu le pašo za oči. Od nekdaj so privlekli siromake, ga odeli v škrlat, da je bil videti bolj imeniten in ga na vrvi vodili skozi mesto. Spremljali so ga ljudje, levi in tudi druge živali. Na koncu so vsi končali na pesku arene. Levi so požrli siromake, gladiatori so pokončali leve, gladiatorje so pobili gladiatori. Ko je slednjih zmanjkalo, so šli iskat nove. Minilo je 500 let in nikogar več ni skoraj bilo, da bi vse to gledal, kaj šele, da bi obnavljal ta teaterski personal. Še dandanes nam gre včasih bolj žalostno. A da bi malo zategnili pasove, kje pa! Zdaj, 17 let po... itd. Saj ne pišemo leto 47, ampak 63! — No, in tako še vedno gonimo po cestah Dedka Zebka, ki nam pomaga prekalitati se v novo leto. Ni odet v škrlat. V belem je in živali ga spremljajo — opice, zajčki, lisičke, medvedki. Nobenih levov ni — samo Flčkoti 600 D.

CIRCENSES!

Tudi drugi del tuljenja rimljanskih množic: »... in iger!« se nam je ohranil do današnjih dni. Na hitro vam bom razložil razvoj športnega udejstvovanja Rimljanov v zadnjih 2400 letih. Sprva so imeli obvezno telesno vadbo v klubu »Legionare«. S tem klubom so vrsto let uspešno gostovali po inozemstvu. Nivo nastopov ni bil vedno vrhunski, a vseeno zadovoljiv. Številna gostovanja pa so mnoge tekmovalce utrudila. Zato so kasneje organizirali bolj kvalitetne, a manj množične nastope. Uspehi so bili čedalje redkejši. Iz ljudstva športnikov so postali ljudstvo gledalcev. Od številnih panog, kjer so dominirali, so zdaj neprekosljivi le še v teku.

Tudi pri nas drevimo z vso brzino po istih kolesnicah. Seveda, zgodovina se ponavlja! Še posebej v republiškem središču. Ljudstvo terja: iger! In dobi jih — lepo servirane. Modernim gladiatorjem tuli v en glas, z visokih tribun, pet tisoč in še več patricijev in plebejcev: »Dajmo jih! Naši, le po njih!« Ščite in meče so zamenjali nogometni čevlji, drsalke in batine. Po areni se kotili še žoga. Mož v črnem — pretor skrbi za to, da ni vse prehitro v kraj. Posebni kodeksi velevali, kako nasprotniku po malem lahko puščaš kri. Čas ne čaka, čas hiti! Le 15 let je minilo, kar smo se korporativno podili po travnikih in livadah. — »Mens sana in corpore sano!« smo pritrjevali Latincem. Demokracija je res sijajna reč. Zdaj imamo deputate za vse to. Za nas je dovolj: zdrave oči v telesu. Da le vidimo zdrava telesa pri športnem opraviilu. Vsega, k sreči, še nismo pozabili. To dokažemo tedaj, ko se na igrišču kaj zaplete, kar ni pogodu našim domoljubnim čustvom. Hop, čez ograjo in pridružimo se rekreativnemu, ljudskemu športu. Rimljanom je ostal primat v tekih in pevska kultura. Kaj bo pa nam? Pivska...?!

INTERMEZZO II

Ljudje že od nekdaj niso preveč goreči za integracijo. Že davni prednamci so vlekli vsak na svojo stran. In tam so mnogi še danes. Vsak po svoje so si uravnavali življenje. Nekateri bolj spretno, drugi manj. Onikrat smo imeli v zobeh tiste, ki imajo krive oči. Danes pa si oglejmo tiste, ki so imeli (nekadaj) krive sablje in krivo luno. Slovenci nismo bili nikdar preveč navdušeni nad Mohamedom in njegovimi vernimi nasledniki. Vrsto let so motili naše gospodarstvo in nam dali opravičilo, zakaj smo tako zaostali. Gotovo smo mi Slovenci — takrat pričeli zanalašč tako pretiravati v vinogradništvu in drugi džauri v svinjarijah — saj sta bila vince in slanina za sultanove vojske prepovedana sadova. Vse ostalo pa žal ni bilo prepovedano.

Videti je, da sčasoma pozabljamo na krvavo in neveselo preteklost. Seveda, saj nam je prav prišla in smo tudi mi, Balkanci, stopili v Nobelov klub. Pa tudi navadili smo se že precej na dobrine, ki nam jih je prinesel polmesec. S turško kavo se naliveamo, še bolj z žganjico, katere potrošnja k sreči ni omejena z nobeno božjo, kaj šele posvetno postavo. Tudi kresov ne prižigamo več, kadar se zdaj (brez handžarjev seveda) prikažejo čez Kolpo. Še več — celo po njihovih šegah in navadah segamo. Poleg rakije in perzijskih preprog nam je posebno všeč ono: o haremu. Seveda pri nas ni bogatih šejkov, zato si tudi nihče ne more privoščiti 60 žena in več. Videti je, da pri tej stvari ni vse v redu. Morda pomanjkanje šejkov destimulativno vpliva na naše petrolejske vrečke, saj je znano, da je tam, kjer je dosti šejkov, tudi dosti nafte. Kljub vsemu so nekateri skromni poskusi naših vrlih sodržavljanov uspeli toliko, da so si omislili vsaj manjši del harema. Tako-le dve ali tri žene. No ja, niso baš vse tri legalne, sicer bi možak sedel. Svoje veselje pa že ima z njimi. Ja, dije pa ne smejo, ti naši šejčiči. Naftnih vrečev in ameriških zlatih limuzin jim pa ne smemo privoščiti. Če ne, ne bomo nikdar prišli tja, kamor bi radi prišli. In kamor bi že davno prišli, če ne bi tako zaostali zaradi krivih sabelj in drugih sabelj.

V NAŠEM MESTU: Vsi tisti, ki menijo, da v današnjem času ni več vrst kot v prvih letih po vojni, se motijo. Vrste so še in sicer vedno večje. Ne verjamete? Pojdite v predavalnice, kjer se podpisujejo indeksi!

IZ NASE HISE: V naši hiši na Poljanski 6 so pred nekaj dnevi akademiki pripravljali poročilo o delovanju študentskega kulturno-umetniškega društva. Nek zloben dopisnik Skorpijončkov je povedal, kako je poročilo nastajalo. Ko so ga ciklostirali, so vnašali tudi take popravke: na nastopu si je ogledalo 175 poslušalcev. Potem prečrtana številka in nova cifra 800. Če bi pri nas gledalce lahko na tako ljubeč način množili, bi ugotavljali, da smo narod, ki mu je kulturno izživiljanje vse na svetu.

JAVNA ZAHVALA: Uredništvo našega časopisa se javno zahvaljuje APZ Tone Tomšič, kulturni komisiji v Naselju in pokrajinskemu klubu koprskih študentov, ki je na dan koncerta Dubravke Tomšič organiziral svoje se-stanke in občne zборе, kulturna komisija v Naselju pa je tega dne organizirala predstavo. S svojo neudeležbo so pripomogli, da si je koncert lahko ogledala tudi neštudirajoča slovenska kulturna javnost. (Mimogrede: koncert je bil do zadnjega kotička razprodan).

IZ ZDRAVNISKIH KROGOV: (Senzacija tedna!) ZDRAVNIKI NA ARHITEKTURI. Na ARHITEKTURI SE SPREHAJAJO BJUDJE V BELIH HALJAH. ALI NAMERAVAJO OZDRAVITI RAZMERE NA TEJ NASI USTANOVI? Ne, ne, oprostite, to je pa pomota. S senzacionalnim člankom ne bo nič! To so le študnetje, ki so se, le kdo ve zakaj, oblekli v belo.

CASI SE SPREMINJAJO: Na ljubljanski germanistiki je večje število študentov, ki jim do sedaj ni uspelo opravi-ti B diplomatskega izpita. Šli so k svojemu pred-postavljenemu, ki bdi nad življenjem vse fakultete, in mu potožili, da bi se vseeno radi vpisali. Dobili so naslednji moralno-didaktični poduk (posebno pa tisti, ki je omenil, da bo izgubil 6.000 dinarjev štipendije): Učite se, učite. Kar pa se tiče 6.000 dinarjev, je študent izvedel, da se je dalo pred vojno živeti tudi z 200 (dvesto) dinarji na mesec. Časi se pa res spreminjajo.

ČE MISLITE, DA TO OBJAVLJAMO ZA ZGLED, SE BLAGOHOTNO MOTITE: V zagrebškem študentskem listu smo prebrali članek »Doprinos reformi jednog profesora« prof. Krune Tonkovića, v katerem piše črno na belem, kako študentje hočejo rešiti problem profes-sorja, ki je namerno zavlačeval študij svojih slušate-ljev. Rekli so svoj jasen in odločen NE.

FILM: Kljub zagrebškim dogodkom upamo, da se ne bo med Slovenci našel kakšen večji papež kot papež in da bo film Nuna ostal na programu.

VREME: Ne bomo komentirali, ker menimo, da bi lahko postalo vroče.

Dve nagradi preveč

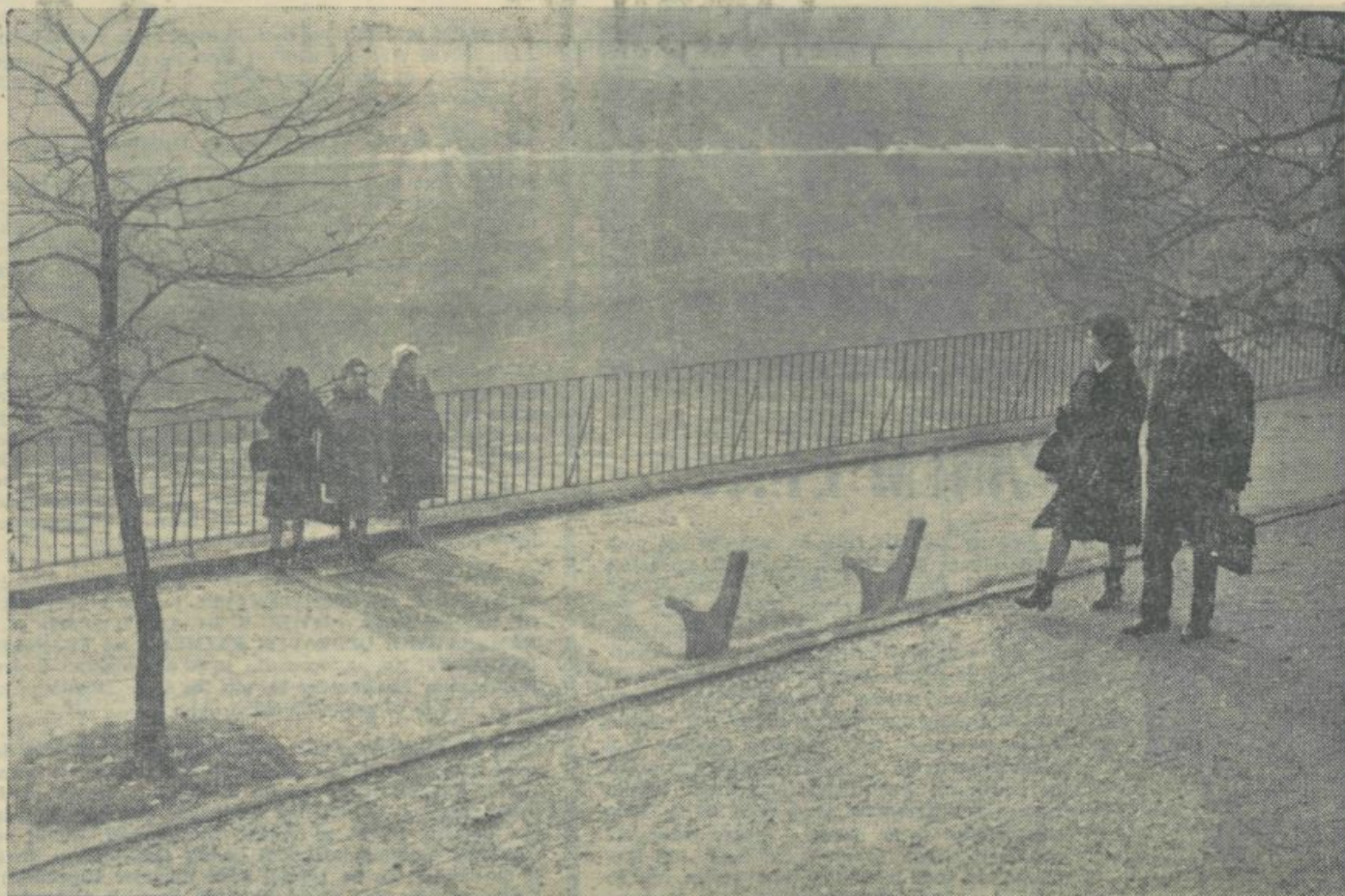
Za našo nagradno križanko smo prejeli 106 rešitev. Pričakovali smo, da bo rešitev več, čeprav so nam mnogi bralci tožili, da je križanka pretežka. Izid žrebanja pa nas je več kot presenetil. Gotovo se še ni primerilo, da bi bilo nagrad več kot — pravičnih rešitev. Le-teh je bilo 23, tako sta nam ostali še dve nagradi.

Izid žrebanja:

1. 14 dni v Ankaranu: Joža Potočar, Ljubljana, So-
jerjeva 1; 2.—3. 10 dni v Ankaranu: Janko Kovačič,
Kranj, Gornjesavska 26; Jože Maurer, Sevnica, Glavni
trg 39; 4. Marijan Prosen, Ljubljana, Majaronova 8-62;
5.—8. 7 dni v Ankaranu: Marjanca Zeleznik, Rakek,
Trg padlih borcev 1; Borut Razinger, Ljubljana, Med-
vedova 25; Dora Verčič, Ljubljana, SN III; Matjaž Zu-
pec, Ljubljana, Rimska cesta 10; 9.—15. 1000 dinarjev:
Franci Slana, Ljubljana, Titova 111 — dvakrat; Jana
Zupan, Ljubljana, SN III; Marko Miklič, Ljubljana,
Samova 11; Zajec Janez, Ljubljana, Medvedova 24;
Breda Premierl, Ljubljana, Kneza Kocija 51; Marjan
Čigoj, Ljubljana, SN IV; 16.—25. enoletna naročnina
Tribune: Tomo Levičnik, Maribor, Slave Klavore 5;
Vilko Maček, Ljubljana, Trstenjakova 3; Pavel Kosi,
Ljubljana, Sišenska 25; Alojz Malovrh, Ljubljana, Eko-
nomska fakulteta; Andrej Kodele, Kranj, Reševa 8;
Marjan Čigoj, Ljubljana, SN IV; Marica Maurer, Sevnica,
Glavni trg 39; Franci Slana, Ljubljana, Titova 111.

Največje število napak je bilo pri naslednjih geslih: ARBIA, ANTEUS, PRITANEJ, JIDIS, SAANEN, TEP — kljub temu, da je bilo mogoče vsa ta gesla rešiti z navpičnimi opisi.

Vsem nagrajencem bomo denar in nakaznice za Ankaran ter smučarski tečaj poslali po pošti. Izžrebani novi naročniki pa naj nam v primeru, da naš list že dobivajo, sporoče, na kateri drug naslov naj Tribuno pošiljamo oz. ali naj jim pošljemo potrdilo o nagradi, da ga bodo predložili ob prihodnjem vpisu.

Mi gremo s predavanja. Ona stane tam nekje za Ljubljano, on pa bo potem stopil še nekaj korakov do svojega doma. Če bi vreme ne bilo tako muhasto in če bi nam ta zima ne nasula toliko snega tudi po ulicah, kjer se sneg topi le počasi, ker so ga preskrbno zložili v kupe, in če bi se nam kmalu zjasnila vremena, bi bilo vse drugače. Tudi spomladanski izleti po kosilu so nadvse prijetni. Lani smo na primer komaj občutili, da je dahnila k nam zima...

Sicer pa bodo dnevi od petnajstega do petnajstega bolj delavni kot prave počitnice. Prvi izpiti bodo za jesenske bruce prva preizkušnja in vstopnica med študente. Da bi le šlo tako, kot si želijo...

Mnogi bodo preživeli prijetne dni na smučeh, na smučarskih tečajih, ki jih je organizirala študentska športna organizacija ali pa pokrajinski klub. Tem želimo veliko sonca, smeha in prijetnega razpoloženja.

Vsem skupaj pa še enkrat: PRIJETNE POČITNICE!

(Foto: Joco Znidaršič)

PO PLENUMU UNIVERZITETNEGA ODBORA

Neizkoriščene možnosti

V petek je bil na univerzitetnem odboru ZŠJ plenum, kjer so podrobno obravnavali probleme športnega in telesno-vzgojnega življenja študentov na naši univerzi. Dosedanja opažanja Zveze študentskih

športnih organizacij, ki je bila v letošnjem šolskem letu ustanovljena, so narekovala sestanek vseh športnih institucij, ki so v Ljubljani in imajo neposreden stik s študenti.

Doseženi uspehi na področju telesne kulture in športne rekreacije so res še skromni. Ugotovljeno je bilo, da se študentje, zlasti pa študentke, vse premalo poslužujejo fakultativne telesne vadbe, saj je udeležba porazna in so telovadnice maloda prazne. Športne organizacije so formirane po vseh fakultetah, toda z njihovim delom res ne moremo biti zadovoljni. Tako tudi ne moremo govoriti o neki množičnosti, ki jo že vsa leta forsiramo. Športna aktivnost je bila doslej pogostoma samo enkratna, ne pa načrtna in dolgotrajna. Omejevala se je na športna srečanja in razne ekonomije, elektrade itd. Da bi se športno življenje vsaj v zadovoljivi meri razgibalo, je Zveza študentskih športnih organizacij uvedla stimulacijo z razpisom pokalov za najboljšo športno organizacijo, kar bo vsekakor rodilo zadovoljiv uspeh. Prav ta organizacija se v veliki meri trudi, da bi odstranila tiste težave, ki jim pravimo objektivni razlog, ki zavirajo razmah telesne vadbe med študenti. Čeprav so to ponekod že dosegli, pa telesna kultura le še ni zaživela, zlasti ne v tolikšni meri, kot je bilo to predvideno in zaželeno. Kot primer lahko navedemo telovadnice, ki jih je že prej najemala študentska organizacija, pa so ostale več kot napol prazne. Kje tiči vzrok, je posebno vprašanje, ali pa so funkcionarji, ki vse večere, ko je čas vadbe, prebijejo na sestankih, ostali prosti čas pa porabijo za študij, kino in gledališče. Za športno rekreacijo jim zmanjka časa...

Športnih objektov je v Ljubljani v primerjavi z drugimi univerzitetnimi centri, pri nas pa tudi v tujini, odločno premalo. Telovadnice in športna igrišča so raztresana po periferiji mesta in študentom niso pri roki. Študent, ki stanuje na Viču in ima njegova fakulteta telovadnico v Mostah, se te vadbe gotovo ne bo posluževal, saj bi bili stroški za prevoz z avtobusi preveliki in izgubljeni čas za pot predragocen. Idealno bi bilo, da bi kaj kmalu začeli z gradnjo športne hale v Naselju (čeprav moramo misliti tudi na tiste, ki niso naseljaši!), kar bi pomenilo najbolj konkretno akcijo na področju telesne kulture in rekreacije študentov. Pisane, obljube in priporočila smo kar preveč navajeni.

Prav zato, pa tudi zaradi ugotovitev na plenumu univerzitetnega odbora, ki je bil posvečen samo tlesni kulturi, pričakujemo od dela Zveze športnih organizacij smejejšo in bolj konkretno vsebino.

Pred kratkim smo dobili pismo študenta pregega letnika B.V., ki nas sprašuje, kako je z raznimi popusti, ki so nekdanji veljali za akademske državljane. Takole piše:

»Ko sem hodil še v gimnazijo v provinci, smo imeli dijaki popust pri vstopnicah za kino, na nogometne tekme smo tudi šli in smo plačevali polovico manj za karte kot drugi. Zakaj pa v Ljubljani...?«

Današnji, vse bolj poredki napisi nad okenci, da imajo študentje, dijaki in vojniki popust, so zgolj formalnost, na nogometnih tekmah pa reklama, ki vžge. Sicer pa se je večina že tako privadila, da o popustih govorimo le še v zvezi s kakšno neokusno šalo. Preletimo v mislih, kako je v Ljubljani. Ko ugotovimo, da je mogoče včasih dobiti znižane vstopnice pri kulturnih ustanovah, pa še popusti pri železnici in (delno) na trolejbusih, nam ne ostane ničesar več za razmišljanje. Indeks, kot edini izkaz akademskega državljanstva, zato raje puščamo doma v predalu, ker nam na drugih prireditvah ne služi. Na nogometnih tekmah, ki jih je pri nas kar precej, in na drugih športnih prireditvah, so zato včasih kar čudne situacije. Blagajniki se sklicujejo, da za take »predpise« niso slišali ali pa da nimajo dovoljenja izdajati vstopnic po znižanih cenah. Nekaterim se najbrž niti ne sanja, da obstoje stu-

dentske vstopnice. Ob takih priložnostih nastajajo čudni razgovori v gneči in nervozni pred blagajnami pred športnimi igrišči, kjer pogosto pride celo do vulgarnega izražanja na račun študentov, ki polnopravno zahtevajo svoje pravice. Zanjč smo bili takemu srečanju tudi sami priča, na hokejski tekmi.

Študent: »Študentsko karto. Bi jo lahko dobil?«

Blagajnik: »Pri nas ne dajemo študentskih vstopnic!«

Študent: »Saj sem študent, indeks sem prinesel s sabo...«

Blagajnik (odurno): »Če nimaš 150 dinarjev, pa domov pojdi!«

To je resnica in tak je bil tudi pogovor. Ne bomo razpravljali o kulturnem odnosu med ljudmi, ker to ni misel današnjega zapisa, pač pa se lahko le javno vprašamo, če je še možno, da se v tem pogledu povrnejo stari dobri časi, ko so študentje imeli skoraj povsod popuste. Menda je jasno, pa tudi poznano, da imajo študentje skoraj v vseh deželah na svetu popuste na podobnih prireditvah. Zakaj so sploh obvestila, da so za nas znižane vstopnice na raznih prireditvah, če se tega ne držimo. Dol s plakati!

Najbrž tudi s tem zapisom ne bomo zadeli žebila na glavo. Komercializacija športa pač zahteva, da tudi študentje, dijaki in vojniki plačujemo tako kot ostali.

BOLESLAV

PP-17

POPUSTI -
ZA KOGA?

Od Maribora

MARIBOR: Število rednih in izrednih študentov na mariborskih visokošolskih zavodih se iz leta v leto večja. Pred kratkim so med njimi izvedli anketo, ki je dala prav ugodno sliko o vseh študentih. Do sedaj je vseh vpisanih 2914 slušateljev, izrednih študentov pa je več kot rednih. Večina anketiranih je izrazila željo, da bi se radi kje športno udeleževali, medtem ko se je vprašanje o kulturnem življenju omejilo zgolj na gledališki abonma in na sodelovanje v študentskem pevskem zboru. Na vprašanje, če bi želeli stanovati v študentskem domu, je pritrdilno odgovorilo le 353 študentov.

SPLIT: Na letni skupščini Zveze študentov vseh fakultet, visokih in višjih šol v Dalmaciji so opozorili na nekatere pojave in probleme študentov in reforme visokošolskega študija. Poudarili so, da so na nekaterih na novo ustanovljenih fakultetah v Splitu študentje popolnoma izključeni od družbeno-politične aktivnosti. To stanje je zlasti karakteristično za študentke. Pri analizi rezultatov študija so postregli z bolj slabimi rezultati. Prišli so do zaključka, da so s takimi študijskimi uspehi še daleč od meje trajanja študija, ki ga predvideva študijska reforma. Samo primer: na elektrotehniški fakulteti je od 143 vpisanih slušateljev opravilo pogoje za vstop v drugi letnik le 43 študentov.

NOVI SAD: Študentom pravne fakultete se je izpolnila davna želja — dobili so klubske prostore. Ta želja, tako pravijo, je bila toliko stara kot fakulteta. Največje težave, da ni bilo že prej klubskega prostora zanje, so bile »stanovanjske stiske« na fakulteti. Zdaj pa so adaptirali staro knjižnico in jo opremili s stilnim pohištvo. Sredstva v višini pol milijona je prispevala fakultetna uprava, nekaj pa tudi študentska organizacija. Program ob priliki otvoritve klubskih prostorov so izvedli člani mladinskega kluba umetnosti.

BEOGRAD: Iz Beograda poročajo, da je na medicinski fakulteti neki docent predaval o sluhu in smislu za muziko (V načelu je bilo v neki diskusiji govora o nivoju predavanj na fakulteti...). Ni važno, je rekel docent študentom, ali ima nekdo sluh ali ne. Glavno je, da občuti muziko. Neki velik muzik, na primer, ni imel sluha, pa je bil vendarle velik. Ime mu je bilo... kako že... nekako na B...

Študentje so se spogledali in nekdo je vzkliknil: Beethoven! Beethoven! Da, da, najbrž je bil Beethoven, je rekel razgledani asistent.

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov
- Izdaja univerzitetni odbor ZŠJ -
Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Sušmeij; glavni urednik Mitja Vavpetič - Uredn. in uprava, Tribuna Poljanska 4/II, telefon 36-123 - tekoči račun 600-14-608-72 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana Tomšičeva 1. tel. 33-522

tribuna